

Daug Žmonių Žuvo Audroj

Ukmergėje Riaušių Nebuvo

Illinois Angliakasiai Laimėjo Streiką

DIDELĖ AUDRA ST. LOUIS'E.

St. Louis, Mo., rugs. 29. — Penktadienį, rugsėjo 28 d. 1 val. po piet St. Louis'ą iš-tiko didelė audra. Audra siautė tik penkias minutes ir palietė 6 ketvirtinių my-lių plotą. Bet ji siautė to-kiu pasiutimu, kad išvartė namus, telefonų stulpus ir visa, kas jos kely pakliuvo. Apskaičiuojama, kad ši ne-laimė nusinešė 86 gyvybes, 23 dar nerandama ir apie pusantro tukstančio žmonių sužeista. Be aukų gyvybė-mis, apskaičiuojama, kad nuostolių padaryta už \$100,000,000. Namų su-griauta arti 5,500, kas pa-lietė arti 2,600 šeimynų. Be-naši nelaimė ši miesta palietė 1896 m., geg. 27. Tuomet žuvo 138 žmonės, sužeista buvo 92. 1911 m., bal. 1 St. Louis'ą nusiautusi audra nusinešė šešias gvy. ir padarė \$2,500,000 nuosto-lių.

Nors apie tai žinių neturi-me, bet galima tikėti, kad audros nelaimė palietė ir čia gyvenančius lietuvius.

UKMERGĖJE RIAUŠIŲ NEBUVO.

Washington, D. C., rugs. 30. — Spaudoje pasirodžiu-sios žinios dėl Ukmergės į-gulos riaušių neteisingos. Nieko panašaus neįvyko.

ILLINOIS KASYKLŲ STREIKAS BAIGĖSI.

Chicago, Ill., spalio 1. — Čia įvykusioje Illinois val-stijos kasyklų savininkų ir mainierių unijos atstovų konferencijoje prieita prie sutarties ir tuomi šios val-stijos angliakasių streikas baigiasi. Kasyklos bus ati-darytos ir darbas prasidės pirmadienį, spalio 3 d. Mai-nieriai lieka laimėtojai. Kova ėjo už Jacksonvillės sutartį, tai yra 7.50 dieni-nę mokeskį, ką pagal dabar padarytą sutartį angliakasi-ai ir gaus.

Šioj valstijoje streikavo apie 72,000 angliakasių. Streikas tęsėsi nuo balan-džio 1 dienos, šių metų. Ang-liakasių unijos prez. John L. Lewis pareiškė, kad tik tokiomis sąlygomis bus ban-doma padaryti sutartis ir kitose streiku paliestose valstijose, butent: Indiana, Ohio, Iowa, Missouri, Okla-homa ir Pennsylvania.

DIDELĖS AUTOMOBILIŲ AUKOS.

Washington, D. C., spa-lio 1. — American Road Builders Asociacija prane-ša, kad galutinai ištyrinė-jus, susketa, jog Amerikoje bėgy penkių metų automobi-liais užmušta 114,879 ypa-tos ir apie 3,500,000 sužeis-ta. Todėl nelaimė paliesta vienas iš 33 šios šalies gy-ventojų. Pereitais, 1926, metais sužeista 759,060 ir užmušta 25,302 ypatos. Tų tarpe 7,000 buvo mokyklas lankančių kudių. Dau-guma kudių užmušta lai-ke žaidimo gatvėse ar pe-reinant gatves.

Tai pasibaisėtinos aukos!

PAŠALINO IŠ PARTI-JOS 14 KOMUNISTŲ.

Moskva. — Prezidiumas arba Maskvos kontrolės ko-misija pašalino iš partijos 14 komunistų. Jų tarpe bu-vo keletas raudonosios ar-mijos darbininkų. Juos kal-tino už vedimą propagandos ir ėjimą išvien su buržuazi-niais inteligentais, kurie yra griežtai nusistatę prieš centralinį komunistų komi-tetą.

AUDROS ARKANSAS IR OKLA. VALSTI-JOSE.

Rudy, Ark., rugs. 29. — Ši miestelį nusiautė nemaža audra. Tik 10 namų liko nepalietę. Dešimts žmo-nių sužeista. Vienas mirti-nai. Sugriautas medinis mokyklos namas, bet moki-niai išliko sveiki.

Muskogean, Okla, taip gi-audra palietė. Aštuoni žmonės sužeisti. Dveji ukio namai sugriauti.

TELEFONAI TARP JUNG. VALST. IR MEKSIKOS.

Washington, D. C. — Rugsėjo 29 dieną oficialiai atidaryta telefonų linija tarp Meksikos ir Jungtinių Valstijų. Liniją atidarė prezidentas Coolidge ilgo-ku pasikalbėjimu su Mek-sikos prezidentu Calles. Jie-du kalbėjo apie progresą su-sisiekime ir šių dviejų val-stybių geresnius santykius.

LENKIJA GAUNA PASKOLĄ.

Varšava, spalio 1. — Len-kija gauna didelę paskolą Amerikoje. Amerikos fi-nansininkai sutinka Lenki-jai paskolinti 70,000,000 do-lerių. Derybos su Ameri-kos finansininkais jau veik-baigtos.

FRANCUZŲ KAREI-VIŲ MAIŠTAS.

Paryžius, spalio 1. — Francijos kareiviai buvo su-kilę Casablanca ir Toubono kalėjimuose. Juos nurami-no kitos kariuomenės dalys. Casablanca kelios dešimtys kareivių buvo užpuolę ka-reivines. Jų vadas areš-tuotas. Kareiviai jį grei-tai paluosavo ir kilo kova. Nemažai kareivių sužeista. Sakoma, jog kareivius prie sukilimo sukurstę komunis-tai.

KANADA VARŽYS ATEIVYBĘ.

Ottawa, Kanada, spalio 1. — Kanados ateivybės minis-teris paskelbė, kad ir Ka-nada ateity suvaržys šion šalin ateivybę.

UŽ PANTĘ DEGTINĖS VISAM AMŽIUI KALĖJIMAN.

Lansing, Mich., rugs. 30. — Pas Fred Palm prohibi-cijos agentai rado pantę deg-tinės. Teisėjas L. W. Carr, pasinaudodamas nauju le-gislaturos įstatymu, minia-palm nuteisė visam amžiui kalėjimo. Palm jau kelis kartus yra kalėjime sėdė-jęs, bet vis tik už menkus prieš prohibiciją prasižen-gimus. Dabar gi jis gavo pabaudą, kuri išties yra pa-sibaisėtina. Palm išgaben-tas Jackson kalėjiman, kur už savo nuodėmę turės visą amžių išsėdėti. Jis yra ve-dęs.

NUSTEBINO FRAN-CUZUS.

Paryžius. — Paryžius ne-išpasakytai nustebe sovie-tų užsienio reikalų vice-mi-nisterio Litvinovo pareiški-mu Maskvoj, kad tarp sovie-tų ir Francijos delegacijų, kurios nagrinėja Rusijos prieš-karinių skolų atmokė-jimą Francijai, jau esą pil-nai susitarta. Francijos delegacija sako nieko apie tai nežinanti. Todėl vyria-nybės pareiškė, kad šitas Lit-vinovo prasimanymas esąs visiškai melagingas.

ŠIRDIES NE VIETOJ BUTA.

Huntington, W. Va. — William Gray, 22 metų am-žiaus vyrukas, iš Sandy Hook, Ky., norėdamas nusi-žudyti, šovėsi į kairę kruti-nės pusę, taikydamas tiesiai į širdį. Bet nenusišovė. Kai jis nugabenta į ligoni-nę, tai išegzaminavę gydyto-jai surado, kad jo širdis bu-vus ne kairėj, bet dešinėj pusėj.

SAUSIEJI IR ŠLAPIEJI KOVOS KONGRESE.

Washington, D. C. — Jau išanksto nusakoma, kad su-sirinkus kongresui šlapieji ir sausieji iškels smarkią tarpusavę kovą. Sakoma, kad sausieji darbuosis, idant dar daugiau šalies gy-ventojams laisvę suvaržius, o šlapieji mėgins trupinti sausųjų eiles.

Iš Lietuvos Laikraščių

TAURAGĖS ĮVYKIAI.

Sąryš su Tauragės įvy-kiais, kaip mums pranešama, Kaune esą sulaukta 18 as-menų.

DAIL. A. VARNAS SERGA.

Dail. A. Varno susirgu-sio pavarasį plaučių liga, sveikata pablogėjo. Mums praneša, kad sergantis dai-lininkas šiomis dienomis grįžta iš Anykščių ir bus patalpintas į D-ro Basana-vičiaus ligoninę.

NUKAUTAS LIETUVOS PASIENIO POLICI-NINKAS.

Rugsėjo 15 d. Gubavo dvare Salako valsčiųj Lie-tuvos pasienio policininkas Justinas Markunas rastas nukautas 20 mtr. anapus demarkacijos linijos.

LIETUVIŲ SPAUDOS PERSEKIOJIMAS VILNIUJE.

Vilniaus miesto vyriausy-bės komisaro įsakymu su-konfiskuota p. Velecko lei-džiamas lenkų kalba laik-raštis „Žyvie Lūdu“ Nr. 15 už str. „I znow poszli siedziec“, kuriame ižiurėta nusikaltimų prieš naujo spaudos dekreto 1 ir 50 str. Redaktorių traukiamas tei-smo atsakomybėn.

Tą pat dieną sukonfis-kuota taip pat ir gudy laik-raščio „Nasza Prawda“ Nr. 46 už straipsnį „Lenkų ne-puolimo projektas Tautų Lygoje“.

APŠAUDĖ MUSŲ SARGYBAS.

Rugsėjo 11 d. vakare ties Šketerų kaimu Ukmergės rajone šautuvų ugnim buvo apšaudyti Lietuvos pasienio policijos sargybiniai. Ap-šaudė lenkų pasienio korpu-so 21 bataliono kareiviai. Šaudyme nieks nesužeistas.

BAISI NELAIMĖ SU AUTOBUSU.

Rugsėjo 9 d. vakare ėjęs iš Kauno į Jurbarką auto-busas, pilnas keleivių, ties Vilkių, sugedus stabdžiams ir važiuojant nuo kalno visu smarkumu, šoferio nebesu-valdomas sudužo, atsimušęs į tvorą. Per įvykusių ka-tastrofą užsimušė 8, sunkiai susižeidė 3 ir lengvai susi-žeidė 8 žmonės.

NYKSTANTIS EŽERAS.

Prazepolės (Vilkaviškio ap. Žaliosios v.) miške yra baigias savo dienas ežeras. Apie jį esančios neįmanoms pelkės liudija, kad kadaise buta didelio ežero. Prieš tris metus prakasus griovį ir nuleidus vandenį į Šešu-pė ežeras visai sumažėjo. Ežero pakraščiuose kasa-mus durpės. Griovius vietoi-mis turi 5—6 met. viršuje pločio ir 1½ — 2 ir daugiau metrų gilumo. Ežero liko tik koki 2 hekt.

KOMUNISTŲ RIAUŠĖS VILNIUJE.

Laikraščiai rašo, kad šio-mis dienomis apie 100 ko-munistų iškėlė raudoną vė-liavą demonstravo Vilniaus gatvėmis. Mėginusį užsto-ti jiems kelią policininką komunistai sumušė lazdo-mis. Komunistus pasisekė išsklaidyti tik dideliu po-licijos buriui atvykus. Areš-tuota 15 žmonių.

PRAGYVENIMO MI-NIMUMAS Š. M.

Pragyvenimo brangumas rugpjūčio mėn., palyginus su praėjusiais mėnesiais kiek sumažėjo. Tuo tarpu kai birželio mėn. vienam suaugusiam žmogui pragy-venimo minimumas siekė 115 lt., o liepos mėn. — 112 lt., rugpjūčio mėn. jis sumažėjo iki 110 lt. Šeimai iš 5-kių žmonių birželio

Kaip Įvyko Riaušės Tauragėje

Kaip Riaušės Prasidėjo.

Tauragės žmonės apie riaušių pradžią taip pasakoja.

Apie 3 val. ryto Stoties gat-vėj prie šv. Kazimiero Dr-jos knygyno staiga pasigirdo rik-mas: — „Gelbėkite, — plėšikai užpuolė!“ Tai rėkė keletas moterų ir vyrų iš tų namų, į kuriuos per langus ėmė braitis ginkluoti žmonės. Gyventojai pašoko iš lovų žiūrėti, kas da-rosi. Gatvę pamatė keletą bu-relių ginkluotų vyrų, kurie pri-ėję prie langų ir durų mėgino įsilaužti į vidų. Kai kurie bai-lesni gyventojai šoko per lan-gus ir slapstėsi po daržus. Tuo tarpu ties apskrities valdybos bustine, kur buvo ir policijos būdėjimo vieta, pasigirdo šūviai — ten šaudė būdėjantis poli-cininkas į pradėjusius veržtis į vidų riaušininkus, ir čia sužeidė ir ranką riaušių dalyvį Banį, ku-riam, nugabenus į ligoninę, ne-trukus buvo amputuota ranka. Policininkui iššaudžius visus šovinius, riaušininkai įsiveržė į vidų ir ten prie telefono atsise-dė nukautais Mikulskis ir pra-dėjo eiti kaip ir kokio kome-danto pareigas.

Riaušininkai tuo tarpu veržė-si į kitas viešąsias įstaigas ir užėmė pašto ir telegrafo įstaigą, iš kurios mėgino susisiekti su šiauliais, Raseiniais ir kitomis vietomis. Visa tai dėjos brėkstant. Prašvitus, žmonės galėjo geriau pamatyti pačius riaušininkus. Tai buvo labai įvairioplaukė mi-nia: čia buvo ir vietinių visokių atmatų, laisvų padaužų, darbi-ninkų dirbančių prie kelių, kele-tas kaimiečių ir visai nepažista-mų, niekad Tauragėj nematytų žmonių. Visi buvo apsitaisę ci-viliškai ir prie krutinių turėjo prisisekę po baltą ženklą, kiti po raudoną. Tie ženklai buvo įvairūs: kas buvo prisisekęs no-ris, kas balto audeklo gabalėlį, kas baltą popiergalį ar staci-ai.

Visa tai dėjos brėkstant. Prašvitus, žmonės galėjo geriau pamatyti pačius riaušininkus. Tai buvo labai įvairioplaukė mi-nia: čia buvo ir vietinių visokių atmatų, laisvų padaužų, darbi-ninkų dirbančių prie kelių, kele-tas kaimiečių ir visai nepažista-mų, niekad Tauragėj nematytų žmonių. Visi buvo apsitaisę ci-viliškai ir prie krutinių turėjo prisisekę po baltą ženklą, kiti po raudoną. Tie ženklai buvo įvairūs: kas buvo prisisekęs no-ris, kas balto audeklo gabalėlį, kas baltą popiergalį ar staci-ai.

Apie 1 val. kažin kur netolie-es pasigirdo kulkosvaidžio šau-dymas. Vieni riaušininkai tvir-tino, kad tai jiems ateina pa-galba, o kiti nusigandę spėjo, kad tai prieš juos ateina jėga. Apie tą laiką dingo iš Tau-ragės ir riaušininkų vadai Sol-nas ir Mikulskis, metę savo negudrus draugus jų likimui. Tarp 3 ir 4 val. po pietų pasi-rodė Tauragėj pirmieji karei-viai. Ta žinia elektros greitū-

mėn. pragyvenimo minimu-mas buvo lygus 315 lt., lie-pos mėn. — 304 lt., tuo tar-pu rugpjūčio mėn. 296 lt. Prieškarinis pragyvenimo minimumas vienam suaugu-siam žmogui siekė 83 lt., o šeimai iš 5-kių žmonių — 212 lt.

VILNIUS NETEKS ELEKTROS ŠVIE-SOS.

Vilniaus miesto magistra-tas, neištesėdamas įvesti Vilniaus priemiesčiuose elek-tros, nutarė gatves nušvies-ti žibalo lempomis.

PROVINCĖJA.

Kėdainiai. Sąryš su Tau-ragės įvykiais Kėdainiuose suimta mokytojas Geniu-sas.

Telsiai. Čia suimti p. A. Tornau ir „Žemaičio“ re-daktorių p. Jonikas. Spė-jama, kad suėmimai pada-ryti sąryš su Tauragės į-vykiais.

Kaip Įvyko Riaušės Tauragėje

gyti, kiti veržėsi į krautuves ir iš jų paėmė, ką tik galėjo, be pinigų.

Apie 8 val. susirinkus Lietu-vos Banko tarnautojams, į ban-ko vidų įsiveržė burys riauši-ninkų, su Soltanu pryšaky, ir, atstatę šautuvus tarnautojams į krutines, pareikalavo tuoju išduoti 200,000 litų ir visus pi-nigus, kiek turi doleriais. Pa-ėmęs pinigus, Soltanas išdavė raštelį su savo parašu. Su pi-nigais Soltanas nubėgo pas Mi-kulskį į „štabą“ ir, matyti, ten juos pasidalino.

Riaušininkų skaičius tuo tar-pu vis didėjo, nes jie smurtu atsivarė nuo kelio ir nuo laukų darbininkų ir gatvėse traukė už rankų prisidėti prie jų kiek-vienč praevį. Kiti iš jų prie to šaukė: „Galas buržujams ir fa-sistams!“

Riaušininkai susiskirstė į ke-letą atskirų grupių, kurios su-sieidamos tarpe savęs tarėsi, kas toliau daryti. Kai kurios tų grupių tuoju rekvizavo stovė-jusius vietinius ir iš kitur at-davė automobilius ir gra-sindami šautuvus šoferiams rei-kalavo juos vežioti po apylin-kes.

Idienojus riaušininkų tarpe pasirodė girtų. Kiti jų visai pa-miršo apie savo „sukilimą“ ir suėjo į namus. Nuo 12 val. riaušininkų skaičius ėmė mažė-ti: vieni iš jų buvo išvažinėję į apylinkes, kiti metę ginklą spruko, kur galėjo, nujausdami, kad iš to nieko gero nebus, tik vienas kitas atkaklesnis kalbė-jo, kad jau visur Lietuvoj atė-jęs galas buržujams, kad į pa-galbą jiems ateina kariuomenės dalis.

Apie 1 val. kažin kur netolie-es pasigirdo kulkosvaidžio šau-dymas. Vieni riaušininkai tvir-tino, kad tai jiems ateina pa-galba, o kiti nusigandę spėjo, kad tai prieš juos ateina jėga. Apie tą laiką dingo iš Tau-ragės ir riaušininkų vadai Sol-nas ir Mikulskis, metę savo negudrus draugus jų likimui. Tarp 3 ir 4 val. po pietų pasi-rodė Tauragėj pirmieji karei-viai. Ta žinia elektros greitū-

mu apibėgo visą miestelį, ir riaušininkų gatvėse neliko nė vieno. Tik paaiškėjus, kad ka-reivių yra maža, atsirado dra-suolių, kurie net su ginklais pradėjo viešai rodytis arba bė-gti iš miestelio. Tokie buvo gau-domi ir suimami. Vienas riau-šininkų pavarde Žibartas net mėgino šauti į kareivius, bet bu-vo jų sužeistas per juosmenį. Kiti išsislapstė po namus. Vietos gyventojai, įpykdyti bandi-tų anksti rytą, ypatingu džiaug-smu patiko kareivius ir padėjo jiems suimnėti visus dalyvius. Suimtieji gausingai nurodinėjo savo draugus, ir ligi vakaro rugsėjo 9 d. riaušininkai buvo išgautyti, tvarka atstatyta ir visas įvykis likviduotas.

Iš kalėjimo buvo sukilėlių pa-leisti visi buvę suareštuoti į jų vietą kišami kai kurių valstybi-nių įstaigų tarnautojai. Prisi-artinant mūsų kareiviams, riau-šininkai siūlė per langą įmesti rankinių granatų, kad iš tar-nautojų liktų tikiai „šlapia vie-ta“, kaip jie sakė.

Kaip Reagavo Apylinkė.

Vietinių miestelių ir valsčių gyventojai, pajutę, kad Taura-gėje kai kas negerai, policijos ir vietos inteligentų iniciatyva tuoju mobilizavosi šauliai ir savanoriai, darė prie visų kelių užtvartas, tikrino pro juos vyk-tančių žmonių dokumentus, su-iminėjo įtartinus ir siuntė į Tauragę pažinti. Susimobili-zavusių tokiu būdu buvo tarp 20 ir 50 žmonių Kelmėj, Rasei-niuose, Šilalėj, Linkuvoj ir ki-tur.

Viso sulaukytųjų ir pristaty-tų į Tauragę buvo daugiau, kaip 200. Netoli pusės jų šiuo me-tu yra paleista, išaiškinus jų ne-dalyvavimą.

Apie Tauragę aplinkiniai gy-ventojai atsiliepia labai nepa-lankiai, juokaudami.

Karo Lauko Teismo Veikimas.

Nuo rugsėjo 10 d. Tauragėje veikia karo lauko teismas, ku-ris nagrinėja riaušininkų bylas. Rugsėjo 12 d. posėdy išnagri-nėjo šešių svarbiausių suimtųjų kalinių bylas:

Kudzonio, Kodaro, Plechavi-čiaus, Pauliuko, Purnicko ir Kazlausko. Karo lauko tei-smas, nustatęs jų neabejotiną kaltbę ir dalyvavimą riaušė-s, nuteisė juos visus mirties baus-me. Sprendimas 4 val. rytą į-vykdytas, visi šeši riaušininkai sušaudyti.

Korespondentui teko matyti nuteistuosius prieš mirtį ir su-jais kalbėti. Visi jie daro ne-inteligentingų, žiaurių žmonių įspūdį. Į mano klausimus, ko-kio tikslo jie norėjo pasiekti savo riaušėmis, jie atsakė, kad patys nežina, ir teisinasi, kad juos neva priverstinai atvarė dalyvauti, nors kiti jų, užiman-tys Lietuvos Banką, labai žiauriai grasino tarnautojams, atstatę šautuvus į kaktą ir kru-tinę.

Šiandien, rugsėjo 13 d., karo lauko teismas nagrinės toliau bylas. Tarp suimtųjų yra ke-letas nepilnametų, kurie dėl sa-vo dalyvavimo ir iniciatyvos riaušėse turėtų būti nubasti smarkiausia — mirties bausme, bet nepilni metai juos nuo to išgelbės.

(„Lietuva“)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis - Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinami ar autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

BAISUS ŽMONI-JOS PRIEŠAS.

„Ar galva sieną daužyti ar mūnšainą gerti, tai reiškia vieną ir tą patį“ — taip baigia savo straipsnį Dr. M. pereitame „Tėvynės“ num. Patartina kiekvienam „Tėvynės“ skaitytojui su didžiausia dėmesiu perskaityti tą Dr. M. straipsnį apie mūnšainą. Baisus žmogaus sveikatos ir visos jo laimės priešas tas mūnšainas ir todėl kiekvienas sveiko proto žmogus privalo kuodanguiausiai žinoti apie tą savo mirtiną priešą.

Galva sieną kartais daužo tik tokie nelaimingi žmonės, kurie galutinai proto netekę. Tokių žmonių kiekvienas pasigaili, nes tai yra nelaimingiausi pasaulyje žmonės. Bet kaip žiūrėti į tokius žmones, kurie save skaito išmintingais ir pilnai normaliais žmonėmis ir toki patį save kankinimo ir žudymo darbą atlieka mūnšainą gerdami? Gailėtis jų netiktų, nes jie gerai žino ką daro. Juk vargiai beraštum tokį Amerikos lietuvi, kuris nebūtų girdėjęs nebūtų laikraščiuose skaitę atvejų atvejais apie begalinį pražūtingumą žmogaus sveikatai mūnšaino nuodus geriant. O vienok tie patys žmonės išsiuose tuos nuodus gamina, patys jais nuodijasi ir kitus nuodija. Ką tuomet gali kaltinti tokis žmogus savo sveikatos suardę, savo laimę sugriovęs?

Vargiai užtiktum bent kiek blaiviau protaujantį žmogų, kuris nepripažintų, kad mūnšainas yra kenksmingas žmogaus sveikatai. Vienok tie patys žmonės apsisukę žiūrėk ir mautka mūnšaino nuodus. Ir netik patys geria, bet dar ir kitus verčia gerti. Jei atsisakysi tokia jo „dovana“ priimti, tai pyksta, visai išmėtinėja, kad nesutinki kartu su juo savo sveikatos naikinti.

Ištikro, keistesnio sutvėrimo už žmogų pasaulio nėra. Paprasčiausiam gyvūnėliui grynų nuodų neįduosi. Mat kiekviena gamta apdovanojo vienokiu ar kitu tokiu nujautimu ir nuodų pažinimu. Jei paprasčiausis gyvūnėlis nori nunuodinti, tai nuodus reikia sumaišyti su tam tikru maistu, koki tas gyvūnėlis mėgsta ir tai nuodų skonį reikia gerai paslėpti. Tuo tarpu išmintingas žmogus pats pasigamina nuodus ir žinodamas, kad tai yra jo sveikatai, jo gyvenimui pražūtingi nuodai, pats juos geria ir kitus sau lygius žmones net prievarčia verčia gerti. Šituo žvilgsniu žmogus stovi žemiau už menkiausį vabalėlį. Ištikrųjų keista, kad pasaulio valdonas — žmogus turi mažiau už menkiausį vabalėlį nujėgumo ir valios

tvirtumo susilaikyti nuo nuodijimo savęs.

Šiūs pražūtingais „blai-vybės“ laikais didesnė dalis ir lietuvių gyvenimo skęsta baisiojo mūnšaino dumblyuose. Blogiausia, kad jame maudosi ir mūsų gyvenimo ateitis — priaugančioji karta. Kuriuose namuose mūnšaino katilai neužgesinamai kunkuliuoja, ten ir vaikai mūnšaino aukomis palikę. Vadinas, tokie tėvai žudo save ir savo vaikus. Šiandien turime tukstančius nepataisomų mūnšaino aukų, kurių tarpe yra šimtai ir tokių žmonių, kurie „girtuoklybės“ laikais svaigalai nei į burną neįdavo.

Mūnšaino pražūtingieji daviniai jau visiems aiškiai matomi. Jo aukų pilna visose mūsų sriovėse, visose partijose, visuose tikėjimuose. Todėl vertėtų visiems mūsų gyvenimo vadams bendrai susitarti ir suvienytu frontu stoti kovon su šituo piktu, kuris baigia galutinai mūsų gyvenimą naikinti ir mūnšaino nuodais teršia šviesesnės ateities lukestį. Mūnšainas ir abelnas girtuokliavimas yra baisiausias žmonių priešas ir kiekvieno samoningo žmogaus pareiga su tuo piktu kovoti.

NEATSARGUMO AUKOS.

Neseniai įvykęs Chicagoje Tautinės Saugumo Tarybos suvažiavimas paskelbė stačią pasibaisėtinas nelaimingų atsitikimų statistikas. Sulig šios įstaigos surinktų statistikų pereitais metais Jungtinėse Valstijose vien ant kelių žuvo apie 90,000 žmonių, kurie užmušti įvairiuose nelaiminguose atsitikimuose. Iš šios skaitlinės apie 23,000 užmuštųjų priguli automobilių nelaimėms.

Nėra mažiausios abejonės, kad šitokia skaitlinė žuvusiųjų nelaiminguose atsitikimuose sumuša viso pasaulio rekordą: ne vienoje pasaulio valstybėje tiek žmonių nežusta vien ant kelių. Ir turbūt niekas nebandytų ginčyti, kad didelė didžiulė šių nelaimingų atsitikimų įvyko tik dėl to, kad buvo stoka atsargumo, kad nepaisyta kas atsitiks su žmogaus gyvybe ir sveikata mašina ir rankas paėmus.

Akyvaizdoje šitokių faktų daugelis ir lietuvių privalėtų padaryti tinkamas išvadas. Kiekvienas automobilistas, kuomet ima į rankas mašiną, privalo visuomet atsiminti, kad nuo jo atsargumo priguli jo paties ir kitų žmonių gyvybių saugumas. Labai dažnai tenka matyti važiuojant tokius automobilistus, kurie yra pavojingi ir sau ir kitiems automobiliams važinėjantiems žmonėms. Dar net būtu taip bloga, kad neat-sargus ir greitai važinėjantis automobilistas tik save užsimuštų. Bet kuomet jo tokis neatsargumas sudaro pavojų ir kitiems žmonėms, tai tokie lymlinti dukti su mašinomis žmonės turėtų būti tinkamai sudrausti ir jei tas nieko negelbėtų, tai kad tokiems nenormaliems žmonėms būtų atimta teisė ant visados automobilių valdyti.

Taipgi svaigalai nepasakutinę vietą užima tokių ne-

PERŽVALGA

LIETUVOS LAIKRAŠČIAI APIE TAURAGĖS RIAUŠES.

Rašant šiuos žodžius turime Lietuvos laikraščius rugsėjo 13 d. „Lietuvos žinios“ dviejuose num. paduoda tik valdžios žinias, kurios niekuo nesiskiria nuo Amerikos lietuvių spaudai Eltos praneštų žinių. Matomai liaudininkų organui cenzura neleidžia rašyti laisvai ir įvykius įvertinti kitaip, negu valdžiai reikalinga.

Valdžios oficiozas „Lietuva“ deda savo korespondento platų aprašymą apie Tauragės riaušes, kurio pačius įvykius liečiančią dalį perspausdiname šiame „Tėvynės“ num. Reikia neužmiršti, kad tai yra valdžios oficiozo pranešimas, kuris negali būti kitokių, negu valdžiai reikalinga. Šiame pranešime valdžios oficiozas pasako vieną įdomų dalyką — tai kad nu-teistiesiems mirties bausmė pakeičiama iki gyvos galvos kareiviu vienu delto, kad jie yra nepilnamečiai. Šitai valdžios oficiozas pareiškia dar prieš nepilnamečių riaušinių teisimą ir jo pareiškimo pildosi. Tas parodo kaip arti stovi to pranešimo autorius su valdžios viršūnėmis ir jų paskirtu karo lauko teismu.

Taipgi įdomus oficiozo „Lietuvos“ vedamasis redakcijos straipsnis. Čia mėginama Tauragės įvykius padaryti pusiau banditiniu, pusiau politiniu pobūdžio riaušėmis, bandoma tą viską surišti su Lenkija ir pagaliau prie to visko bando prikerkti socialdemokratų ir valstiečių liaudininkų partijų centrus. Primygtinai neva visuomenės vardu reikalauja, kad šitie centrai pasisakytų kaip jie žiūri į Tauragės įvykius. Ir pagaliau oficiozas pagrumsia tiems centrams sekamai:

„Jei jie šį Tauragės išsišokimą griežtai pasmerks kaip prieštaraujantį savo programoms, tai visuomenė tuojau pamatys, kad Tauragės riaušiniai veikė paprasto turistinio plėšimo tikslais — bent be jokio pritarimo iš augstesniųjų vadų. Priešingai jų nusistatymas būtų kitokio pobūdžio įrodymas. Tuo atveju vyriausybė ir visuomenė priversta būtų dėl jų padaryti labai rimtas išvadas.“

Ką reiškia oficiozo pasakymas „vyriausybė priversta būtų dėl jų padaryti labai rimtas išvadas“, aišku kiekvienam ir čia jokie komentarai nereikalingi. Todėl vargiai šiuo momentu galėsime išgirsti bešališką Tauragės įvykių įvertinimą liaudininkų ir socialdemokratų spaudoje. Kuomet valdžios oficiozas reikalauja pasisakyti ir grumsia „rimtomis išvadomis“, jei nebus pasisakyta kaip valdžia nori, tai apie bešališką

laimių priežasčių tarpe. Šitai atsitikime irgi turėtų valdžia imtis griežtų priemonių. Jei nusigėręs iki normalės samonės netekimo žmogus drįsta imti į rankas automobilį, tai tokiame turėtu būti uždrausta mašiną valdyti iki jis nenustos girtuokliaves.

Neatsakomingo žmogaus rankose automobilis yra pavojingas dalykas, kuris sudaro rimto pavojaus nekaltų žmonių gyvybėms ir sveikatai. Todėl kiekvienas automobilistas visuomet privalo atsiminti, kad jis savo rankose laikydamas valdyti ir kitiems žmonėms pavojus ir kitiems žmonėms, tai tokie lymlinti dukti su mašinomis žmonės turėtų būti tinkamai sudrausti ir jei tas nieko negelbėtų, tai kad tokiems nenormaliems žmonėms būtų atimta teisė ant visados automobilių valdyti.

Taipgi svaigalai nepasakutinę vietą užima tokių ne-

pasisakymą jokios kalbos negali būti.

Valdančiosios partijos smetoninių tautininkų organo „Lietuvio“ negauname ir todėl jo išvadų nežinome. Tačiau Rygoje einantis „Liaudies Balsas“ apie Tauragės įvykius tarpe kitko rašo sekamai:

„Tauragėje, kaip žinome, 9 rugsėjo demokratine visuomenės ats. kap. Majaus vedama nuvertė karo komendantą, suareštavo apskrities viršininką dvarininką Stungevičių ir išsilaikė 13 valandų. Beto pasipriešinimui pasireiškė ir visame apskrity, neramumai ir įtemta padėtis yra visoje Lietuvoje. Tauragės įvykiai rodo, kad mūsų visuomenė jau rimtai rengiasi nuo fašizmo gintis. Kariuomenės dalis iš šiaulių atsiskakė važiuoti šaudyti į savo brolius. Radviliškio gelžkelio bataliono kareiviai taipgi atsisakė vykti. Kareiviai žino, kad tas skelbiamas „komunistų“ sukilimas yra grynas melas... Tautininkai žmonių sukilimams nori primesti komunistų, bet tas jiems nieko nepadeda.

„Kaip mums praneša, tai žmonės ne tik nesilokamija paskirtais 5,000 litų už Majaus suėmimą, bet dar jam padėjo pabėgti. „Lietuvio“ jau rašo, kad tai komunistai sukilo, mat norima tuo apdumti akis. Komunistų Tauragėje nėra, be to, juk tautininkai valdymo budais su komunistais yra labai giminingi, tat gali bent tuo kitus negązdinti. Tauragės sukilime dalyvavo demokratinė visuomenė, tikri liaudies su-nūs.“

Ant kiek yra teisingas šitas „L. B.“ pranešimas, nesimejame spresti. Visas šis „L. B.“ numeris pasižymi labai šiurkščiais išsitarimais ir „stipriais“ žodžiais. Taipgi jaučiamas jame didelis, net desperacijos laipsnis siekiantis, nervų įtempimas ir paprastai tokiems momentais kiekvienas atsitikimas gerokai išpučiamas. Bet kad valdžia iš karto mėgino Tauragės riaušes paversti „komunistų sukilimu“, tai paliudija „Kl. Garsas“, įdėdamas sekamą pranešimą:

„Kaunas, 10.9. Krašto Ap-saugos Ministeris išleido sekančio turinio pranešimą: Š. m. rugsėjo mėn. 9 d. 4 val. rytą buvo padarytas komunistų sukilimas Tauragėje. Prie sukilimo prisidėjo kai kurių kairiųjų partijų nariai. Vyriausybė ėmėsi energingų žygių ir sukilimas buvo greitai likviduotas. Eina energingas tardymas kaltininkus išaiškinti ir nubauti. Įvykių riaušių vadu esąs atleistas iš kariuomenės už šnipinėjimą karininkų tarpe, prijaudęs vienai kairiųjų partijų atsargos kapitonas Majus.“

Tai tiek žinių iki šiol gauta iš Lietuvos laikraščių apie Tauragės įvykius. Ir reikia pasakyti, kad platesnis paaiškinimas tik iš valdžios pusės padarytas. Kaip į tai žiūri pavojingųjų partijų centrai — nežinome ir prie dabartinio režimo Lietuvoje jų atvirą nuomonę vargiai išgirsime.

Amerikos Saugumo Muzėjaus prezidentas Arthur Williams paskelbia, kad šių metų Jungtinių Valstijų Nepriklausomybės šventę — Liepos Ketvirtą apvaikšiojant visam krašte užmušta 196 ypatos ir 3,179 ypatos sužeista. Tarpe užmuštųjų yra 31 kulkis mažiau 6 metų amžiaus ir 122 tarpe 6 ir 20 metų amžiaus. Priežastimi mirčių ir sužeidimų beveik išimtinai

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antraštu.

PROFESORIŲ NUOMONĖS APIE KENKSMINGUMĄ SVAIGI-NANČIŲ GĖRYMŲ.

Rašo Dr. J. Dagilis.

Regis, ne kartą jau buvo rašyta „Tėvynėje“ apie kenksmingumą svaiginančių gėrymų, gal šiuo kart skaitytojas nieko naujo neras apie šį klausimą, bet aš manau, kad niekad negali būti per daug laikas nuo laiko priminus apie tai, kas žmogaus gyvenime didelės reikšmės turi ir iš ko daug blogo nusiduoja. Nekuriam gal yra idomiau apie meilę ir moteris pasisikaityti, bet apie tai užtektinai ir kituose tam tikruose laikraščiuose rašoma.

Išgirsti, ką mano garsūs autoritetai apie svaiginančius gėrymus ne tik įdomu, bet ir be abejo naudinga.

Profesorius psichiatrijos Ziuricho universiteto Forel sako: Visi alkoholiniai gėrymai, kad ir silpniausi, kaip vynas ar alus yra nuodai, kaip opiumas ar morfinas ir kiti. Negerk, lai plaukia tie gėrymai pro šalį, o tu busi daug laimingesnis, sveikesnis ir drutesnis; tu pasiiluososi nors iš vienos vergystės. Tau bus lengviau prieinami kiti naudingi kuno ir sielos smagumai. Užtektinai jau yra žmonių nors ir nelabai žiaurių, slykščių, iğristančių, nemalonių ir tinginių iš priežasties girtuokliavimo, kurie dar nepastoję tikrais girtuokliais, kurių kaip amaro šiandien pilna karčiamose.

Chemijos profesorius Bazelyje Bunge sako: Yra melas tvirtinti, kad links-mumui ir geram upui palaikyti būtina reikalingi svaiginanti gėrymai. Yra daug padoresnio džiaugsmo. Tik sielos ubagas ir nususelis gali tvirtinti, kad links-mumas ir džiaugsmas alkoholiu apsauginto, tai didžiausia laimė. Filisteris žmogus baurisi, jei kuris degtinę gerdamas pastoja vagiu ar žmogžudžiu. Bet jis šaltai ir ramiai žiūri, kaip tukstančiai alų gerdami išlėto pakvaila, suniūra, įjėgų nustoja. Mes neturime užmiršti, kad girtuoklis ne tik pats sau kenkia, bet ir savo artymams daug blogo daro. Kasmet tukstančiai pražūsta iš priežasties kitų girtuokliavimo. Prisiminkime tik statistiką prasikaltimų ir šiaip kenksmingų nutikimų, ar tukstančių šeimynų narių, tankiausiai pačių ir vaikų girtuoklių, kurie nepaprastai daug kenkia; ar milijonus jau iš pragimties sergančių ir silpnų, nes anų tėvai girtuokliai buvo, kurie kaip sloga visuomenę spaudžia ir toliau ligistus vaikus gimdo, vargą savo kartos vaikų vaikams perduoda.

Gihienos profesorius Miunchene Gruber sako: Aišku, kad milijonai žmonių ne kartą neapsvaigusiu, su saiku alkoholi vartojant susirgo ir jėgų nustojo; aišku, kad organizmo suirimas iš priežasties alkoholio gali ilgai pasilikti nepastebėtas, kaip ir iš priežasties kitų svaigalų, — kol organizmas galų gale staiga susmunka. Aišku, kad negerenti už „su saiku“ gerėnčius daugiau išturi kaip kunų, taip ir siela; tai pastebėta jau ne kartą, pavyzdžiui, karo metu, laike didelių ekspedicijų į šaltus ar šiltus kraštus; aišku, kad negerenti ilgiau gyvena, ne „su saiku“ gerenti. Kur būtų tas, kuris nepripažintų, kad svaiginanti gėrymai milijonams žmonių gyvenime daug blogo atnešę, jų sveikatą suardę, ypatinai tas mielas alutis tukstančiams tukstančių jų darbštumą sunaikino, jų valią susilpnino, organizmą nualino peranksti, šimtus tukstančių prieš laiką pasendino,

buvo eksploduojančios medžiagos.

Pasirodo, kad priežodis: „Su koku ginklu kariauja, nuo to kio ginklo ir žūsta“ galimas pritaikyti ir šituo atveju: „Su eksploduojančia medžiaga be žaisdamas, nuo eksplozijos ir žūsi“. Jokioje kitoje pasaulio valstybėje nepriklausomybės šventės tiek aukų gyvybėmis nenusineša, kiek Jung. Valstijose. Laikas jau būtų tas gimti negali buti! Tai praleno „Four of July“ biznis su ekspluizijomis uždrausti. Šis kra-

jų vidurius, kepenis, smegenis suėdė; tukstančius tukstančių į pavargėlių namus, į kalėjimus, į ligonines, į pamišėlių namus sukišo ir sukiša, į žemę užkasą?! Tepasirodo tas apakėlis, kuris tvirtina nematęs, kad alkoholis be skaičiaus daugelį tik ką užsimezgusių gyvybės pradų sunaikina ar jiems kenkia, kad neapsakomai daug vaikų i pasaulį gema silpnų, ligistų, išsigimusių, nes jų tėvų organizmą alkoholis nuodino. Tiktai negerentys gali savo sielos ir organizmo sveikumą pilnai apsaugoti.

Psichiatrijos profesorius Ciuriche Blenler sako: Be abejo, kad kiekviena alkoholio doza, kad ir mažiausia silpnina žmogaus darbštumą. Visas tas lyg ir stiprumas, ką alkoholis priduoja, yra vien tik apsirikimas. Su saiku opiumo vartojimas sakau jums kaip fiziologas, tiek pat mažai kenkia, ar tiek pat daug kenkia, kaip su saiku alkoholio vartojimas. Kiekvienas skatikas, kurį darbininkas, ar kuris nors kitas žmogus, už alkoholi išleidžia, yra ne tik bereikalingas, bet ir veikia ar-dant gyvenimą.

Anatomijos profesorius Bazelyje Kollmann sako: Alkoholis yra be abejo didžiausias slogintojas visų tų reformų, kurių yra sąryš su žmonių gerove pilnoj šio žodžio prasmė. Susilaikymas nuo svaiginančių gėrymų, pilna abstinencija, gali žmogaus amžį dešimtį metų prailginti.

Vienas iš pirmųjų autoritetų Europoje sveikatos klausimuose Paryžiaus profesorius Bronadel Londono kongrese kovos su plaučių tuberkuliozu pasakė: Smulkė dirba džiuvos nuodus. Iš ties, alkoholizmas tai didžiausias faktorius džiuvai platinti. Visos tos priemonės, kurios valstybių ar atskirų draugijų vartojamos, kad alkoholio plėtojimąsi sumažinti, yra svarbūs mūsų pagelbininkai kovoje su tuberkuliozu.

Physiologijos profesorius Londone Richardson sako: Prieš visus nuodus yra be išimties visi gydytojai nusistatę. Kodel gi daroma išimtis su alkoholio nuodais, taip išsiplatinusiais, užvis pavojingiausiais, sunkiausiai suprantamas dalykas medicinos srity, kaip teorijoj taip ir praktikoje.

Profesorius Christianioj Lochmann sako: Ateitis pažymės mūsų girtuoklytės papročius, kaip atvaizdą barbariškų nekulturingų laikų.

Profesorius Minuchene Kraepelin sako: Jeigu alkoholis kartais ir labai gerai sielai ir kunui nutiktų, mes privalėtume jo vartojimą, iš priežasties alkoholizmo kilančio vargo ir nelaimių, vistiek uždrausti, nes kito išėjimo iš mūsų vargo pasiiluosuoti nebėsama.

Galima būtų dar daug daugiau panašų balsų autoritetingų žmonių parinkti apie kenksmingumą vartojimo svaiginančių gėrymų, bet užteks šiuo tarpu ir augščiau minėtų, kad pagalvojus, ar ne tiesa šie žmonės kalba? O jeiga taip yra, kaip jie sako, tai kodel neprisidėti prie tų, kurie vien gero žmonėms vėlija? Aš nemana, kad tie profesoriai ir šiaip gydytojai, kurie ligoniams sunkiai sergantiems, pavyzdžiui tifu, plaučių uždegimu ar kita kuria užkrečiama liga, vyno ar konjako pri-rašo, jiems blogo velytu; šiokiuose atsitikimuose duodama ir kiti nuodai, kurie tam tikrose dozose žmogaus sveikatai naudingi buvo. Bet aš manau, kad tiems mokslo vyrams, kurie alkoholio vartojimą užtaria, ne žmonių gerovė ir jų sveikata rupi, bet pataikavimas miniai, arba, kad jie patys prie stiklelio linkę; o kas jiems miela, mano, kad ir kitiems reikalinga.

pasauly. Įdukusi žmonių minia yra pavojingesnė už draskančius žvėris. Vienok mes giriamės dvidešimto amžiaus civilizacijos klestėjimu.

Trys poros tėvų Clevelande labai nuliudę, kad ligoninėje naujai gimusius jų kudikius sumaišė ir dabar negalima atrinkti kuris kurių kudikis. Šitam atsitikime ir karalius Solomonas su savo pagarsėjusiu planu negalėtų nieko pagelbėti.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNULIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugais toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoja,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant rieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

SKAITYKITE.

Nepaisant, kad Amerikos jaunimas yra linkęs sportui, kad daug laiko praleidžia prie base-ball'o ar šiaip įvairioms pasilinksminimo pramogoms, bet palyginamai, yra daugiau jaunulių skaitančių knygą, negu kurio kito krašto jaunimas.

Nekalbant apie svetimtaučius, lietuvių jaunimas šiame klausime irgi nepasilieka. Visa bėda tik, kad mūsų jaunimas yra nutolęs nuo lietuvių gyvenimo ir skaito vien anglišką literatūrą. Nors daugelis jaunimo gali ar galėtų lietuviškai skaityti, bet lietuvių literatūra, kažkodėl, neįsiteresuoja.

Tai negerai.

Gal kai kurie mano, kad lietuvių literatūroje nėra tinkamų skaitymui kurinių ir tik todėl nesigriebia lietuviškų knygų skaityti. Vienok kurie taip mano, jie labai klysta. Lietuviai literatūroje, šviesoje literatūroje, nė kiek nuo svetimtaučių neatsilieka. Mūsų gyvenimas jau pilnokai nuvestas dailioje literatūroje — apysakose, romansuose, eilėse, poemose. Reiktų tik, kad mūsų jaunimas susinteresuotų mūsų rašytojų kuriniais. Juose jie ras ganėtinai dvasinio peno apie mūsų tautos vargus, laimes, liūdėjus, sunkiai pragyventas ar gyvenamas Lietuvos ir lietuvių dienas.

Jaunuoliai, kurie galite skaityti lietuviškai, susidomėkit lietuvių literatūra. Idant tapus gerais lietuviams, reikalinga įsigyti kodangiau dvasinio mūsų tautybės peno. Jo daugiausia gi galima rasti dailiojoje literatūroje.

Sofija Reinheimer.

LAUMĖS JUOSTA

Šiandien saulei buvo sunki diena. Tirsti lietingi debesys kybojo danguje nuo pat ryto. Nebuvo nei plyšelių, nei skylėlių, pro kur būtų buvę galima pasižiūrėti į žemę.

Už pilkų debesų stovėjo tukstanciai saulės spindulių, auksiniais drabužiais apvilktų, nepatenkintų, kad negal patekti į žemę; jie nuobodžiavo ir saulei nedavė ramumo.

— Palikit jūs tuos debes, — turėjo subart ji kelis spindulius, kurie nuolat kiršino, badė lietinguosius debes, kad jie pasitrauktų. — Džiaukitės, kad jie girdo vargšę išdžiuvusią, ištroškusią žemę. Patys vakar girdėjot, kaip skundėsi medžiai ir krumai, laukai ir daržai, kad išdžiūsi ir ištrošk, jei tuojau negaus lietaus. O kai ištrošk ir išdžiūsi, tai žmonės neturės nei duonos, nei daržovių, nei vaisių. Argi to norėtumet?

— Nenorėtumėm, — atsakė saulės spinduliai, kiek apribe. — Bet kodėl būtinai mes turim nuolat sėdėti namie, kai lyja? Kodėl negal žemėje kartu lyt ir saulė šviest?

— Bukit išmintingi! — atsakė motina saulė. — Kaipgi gal taip but! Juk jūs tuojau išdžiūvintumet, ką lietus suvilgo, ir lietus nieko nepadėtų.

Spinduliai tatau, žinoma, suprato; vis dėlto negalėjo visai nurimt. Jiems atrodo, kad būtų labai gražu, kai imtų kartu su lietaus lašais ir nuskristų į žemę.

Saulės spinduliai dar nebuvo gerai susipažinę su lietaus lašais. Žemėje nerūjėjo but kartu, o danguje lietaus lašai budavo visados susimetę į tirstus debes.

Daugelis spindulių iš tikrųjų nežinojo net, kaip lietaus lašai atrodo.

— Ar jų drabužiai toki pat gražūs, auksiniai, kaip ir mūsų? — klausinėjo jie. — Žinokit, kad jie jokiais drabužiais nedėvi, nei auksiniais, nei žaliais nei raudonais.

Jokios spalvos neturi — jie tik vandens lašai.

Spinduliai, kurie taip kalbėjo, buvo kartą patekę į žemę ir tik paliovus lyt ir buvo matę dar kelis lašus, krintančius nuo medžių.

— Netur spalvos? Tai nuobodu! — kalbėjo kiti. — Kaip vandens lašai? Tai tur atrodyt tai pat, kaip rasos lašai?

— Gerai sakot, visai kaip rasos lašai.

— O, o! — atsiliepė vienas gražus auksinis spandulys, — rasos lašus aš pažįstu! Jie ne visados bespalviai. Vakarytą, kai šviečiau pievoje, beveik ant kiekvienos žolėlės kabojo po rasos lašelį. Jie taip skaisčiai švytavo, kad man labai patiko;ėjau prie kiekvieno skyrūm ir apžiūrinėjau. Tik pamanykit: kai savo auksiniais drabužiais paliesdavau rasos lašelį, tai suvilgėdavo iš karto felioms spalvoms: raudona, geltona, žalia, žydra, mėlyna. Sakau, labai puiku buvo.

Saulės spinduliai visi labai nustebė. Vienas, nepaprastai gudrus, sušuko:

— Tai kas būtų, kad mes visi drauge taip padarytumėm? Juk ką tu gali, ir mes galim. Rasos lašai — juk vandens lašai, tai jei jie, mūsų paliesti, įgyja tokių gražių spalvų, tai tas pat būtų ir su lietaus lašais. Eikim pas juos, eikim ir nuneškim jiems gražių drabužių.

— Eikim ir su jais pažaisim.

— Ir susipažinsim.

— Gerai! Gerai! Eisim! Eism!

— ėmė staiga šukaut, mojuot iš visų pusių. Ėmė visi taip nardyt, šmėkščioti, švysčioti, kad tirstiems debesims iš tikrųjų neįjau pasidarė.

— Su ta kompanija šandien išturėt negali, — sumurmėjo vienas debesis ir supykęs pasitraukė kiek į šalį.

Kai spinduliai tatau pamatė, tai tik švyst, tik šmėkšt pro dangaus duris laukan.

Buvo motinai saulei šukavimo!

Kai lietaus lašai pamatė besiveržiančius iš pilko dangaus tuos skaisčius, auksinius saulės spindulius, tai labai nustebė, kaip nustebė, kad beveik ir lyt paliovė.

Bet vikrus maži saulės spinduliai nedavė jiems laiko stebėtis ir klausinėti.

— Labą dieną mes norim su jumis susipažint, — tuojau pasisulė.

— Ir su jumis pažaisit, — pridūrė.

— Ką jūs mokat? Ar mokat: „Tiltą statom?“ — paklausė.

— Ne, nemokam, — atsakė lietaus lašai. — Tai jūs galit mus pamokyt.

— Gerai, gerai. Tik įsikabinkit mūsų drabužius, o visa kita jau padarysim. Tik greičiau, iki mus motina saulė pašauks atgal.

Lietaus lašeliai tuojau sukibo spinduliams į drabužėlius...

Ir kas nutiko, kai palietė jų drabužėlius? Sužvilgo visur raudonai, geltonai, žaliai, žydrai, mėlynai!

Toms puikioms spalvoms iš karto sužiro visi tie lietaus lašeliai. Visai taip, kaip buvo pasakęs anas gudrusis spandulys.

Kad buvo džiaugsmo!

Tai ir buvo tas tiltas, kurį buvo padarę saulės spinduliai, žaisdami su lietaus lašais. Toks gražus, toks margas buvo tilto lankas, kokio dar nė vienas tiltų statytojas žemėje nebuvo pastatęs.

Ir žmonės, kurie žemėje visą dieną matė tik pilką dangų, pamatė staiga danguje tokią stebėtiną spalvų lanką, džiaugėsi be galo.

— Laumės juosta! — šaukė, — eikit greičiau prie lango, vaikai — laumės juosta! Tik greičiau, greičiau, kad nepranyktų!

Vertė P. M.

Sotus alkano nesupranta.

Sekasi, kaip ledą krintsi.

Susiraukė, kaip prieš dėvynes pėtyčia.

Svetimi pinigai nešildo.

Seno vilko neprigausi.

Su kanape užaugo, su šunim paseno.

Mažoji Gėlių Pardavėja

(Iš Anglijos didmiesčio varguomenės gyvenimo)

Štai pripuolus graži mergiškia pamėlynavusiom luputėm ir, matyt, tyčia išprausta, būtinai nori įbrukti jums gėlių pluoštelį; ji turi maloniai šypotis, bet jos veidelis lieka liudnas; tartum tuoj pradės verkti...

— Ponas, tik pensas, tik pensas!.. — neatstodama seka mergiškia paskui, žodį „ponas“ su kaž kokių jautriu skambėsiu tardama. — Žiūrėk, pone, kaip jos gražios, žiūrėk, kokios gražios!..

Ir „ponas“ retkarčiais nuperka tokių gėlių pluoštelį nuo tos vargo mergiškios, kuri taip jautriai nori kiekvieną įtikinti, kad tos gėlės „taip gražios“...

O kokį iš tikro gražumą mato ta mergiškia, taip norėdama jį praeivui „ponui“ įkalbėti! Kas iš tikro slepiasi už to gėlių pluoštelio, už kurį „tik pensas“?...

O gi tas gėlių pluoštelis už „pensą“ yra tik uždanga skurdui, tuščiam pilvui. liudnai sielai...

Ta mergiškia tyčia išprausta, kad nuo savęs praeivių nenubaidytų; gal kokia vargšė motina, kuri pati gal kur kitoj gatvėj gieda prieš langus ir praeivius, išsiuntę ją su gėlių pluošteliais į gatvę „gyvybės pensų“ rinkti...

Mažai gal kas supranta, kas slepiasi už tų gėlių pluoštelio „taip gražių“ ir „už pensą“. Perka tas gėles daug tokių, kurie gal but neturtingesni už pačią pardavėją, arba jos artimieji. Mažai gal kas tesupranta, kad jei toji mergiškia gatvėj taip neįkalbinėtų savo gėlių „gražumo“ ir jų „tokio pigumo“, tai.. ji tą dieną tikrai būtų alkana.

Mieli vaikučiai, visada: dabar ir kai užaugsite, bukite jautrus žmonių vargui ir visada rodykite jiems savo gerą širdį!

Leonas Vitkauskas.

Galvosukis No. 4

Ejo brolis su sesere, vyras su žmona ir rado keturis obuolius, visi paėmė po vieną ir dar vienas liko.

Klausimas: Kaip tatau buvo?

Paaiškinimas: Atsakymai į šitą galvosukį turi but prisiųsti ne vėliau spalio 21 dienos. Plačiau apie galvosukius pasiskaitykit pirmesniuose „Jaunimo Kelio“ numeriuose.

ATSAKYMAS Į GALVOSUKĮ No. 1.

Pirmiausia žmogus pervežė ožką. Sugrįžęs, jis pasiėmė ir pervežė vilką. Grįždamas iš anos pusės pasiėmė ožką atgal ir ją palikęs ant pirmojo kranto pusės, pervežė kopustą. Tuomet dar kartą sugrįžo ir pasiėmęs pervežė ožką. Tokiu būdu visi vežantieji daiktai išliko sveiki, nors ožką reikėjo du syk per upę kelti.

Tinkamai į Galvosukį No. 1 atsakė šie jaunuoliai: Vincas Aleksandravičius, Scranton, Pa.; Stasys Senkus, Taylor Springs, Ill.; Jonas Lendraitis, Worcester, Mass.; Sofija Mozuračiūtė, Worcester, Mass.; Andrius P. Valukas, South Fork, Pa.; P. Dulskiūtė, Baltimore, Md.; Olga Azunaris, Waterbury, Conn.; Adelė Augustaičiūtė, Springfield, Ill.; Josephine Dargiūtė, Detroit, Mich.; Jonas Simanavičius, So. Boston, Mass.; Anelė Briliūtė, Port Carbon, Pa.; Albert Švežda, Cicero, Ill.; A. Buornat, Utica, N. Y. (Šitas jaunuolis nepažymi savo amžiaus, todėl jis konteste dalyvauti galės tik tuomet, kai praneš kiek turi metų, nes konteste gali dalyvauti jaunuoliai, nesenesni 18 m. amžiaus).

Augsčiau suminėti jaunuoliai gali dalyvauti galvosukių konteste. Kurie tinkamai atsakys į dešimtį galvosukių, tie gaus \$2.50 vertės knygą „Gyvenimo Dumble“. Augsčiau telpa Galvosukis No. 4. Viso tilpo jau keturi galvosukai. Pasistengkit į visus tinkamai atsakyti ir laikytis iki kontesto pabaigos. Į galvosukius atsakymus gali siųsti ir tie jaunuoliai, kurie praleido progą ir nesuspėjo į pirmuosius galvosukius atsakymų pateikti.

POEZIJA

ANT RADIO.

Vakar aš girdėjau
Ant radio
„Rosary“ grojant.
Havanų gitaras ir
Cimbolų stygas
Liudnai virpėjo.
Melodijos
Melakolingai
Jaudino orą,
Mano jausmus ir
Širdį.
Mano mintys skrido
Į padangius, o
Veidais riedėjo
Ašaros.

Kodel aš verkiau?
Kodel mano širdis
Virpėjo?
Kodel
Kudikiškos nekaltybės
Mintys kilo?

Kada tai,
Kudikystėje,
Buvau laimingas
Ir maniau, kad ir
Kiti laimingi.
Kudikystėje
Nežinojau, kad
Gyvenime yra:
Verpetai ir
Viliuginga
Meilė...

Dabar, kai
„Rosary“ ant radio
Groja —
Kai havanų gitaras
Ir cimbolai
Orą virpina —
Mano siela pabunda
Ir verkia:
Jaunystės,
Nekaltybės, ir
Kad gyvenime yra:
Meilė
Viliuginga...

Taip, kai ant radio
„Rosary“ groja —
Aš verkiu.
Verkia mano siela, ir
Manau —
Kiti žmonės verkia, nes
Liudnos melodijos
Virpina orą,
Sielą ir
Primena
Gyvenimo
Tragingus
Verpetus...

O tu, ar vertum
Jei girdėtum
Ant radio
„Rosary“ grojant?

Pranas Eimutis.

IS DIENYNO.

(Rudeniška)

Žaizdos opios, žaizdos skaudžios —
Neužgyja;
Dienos liudnos, ilgos, graudžios, —
Lyja, lyja...

Žaizdos opios, padarytos
Ten — širdyje,
Skausmo šukės suvarytos
Joj rudyja.

Et, numirtum, — skausmas žutų
Draug' su lapais;
Vietoj sielvarto tebutų
Tylus kapas...

Žaizdos opios, žaizdos skaudžios, —
Nekrutėtų;
Mintys liudnos, tamsios, graudžios, —
Beguletum...

Leonas Vitkauskas.

LAISVĖ.

Laisvė džiaugsmas išvidinis,
Laisvė džiaugsmas kasdieninis.
Kenčia, nedejuoja... —
Nesujudin krutinėlės,
Nors laivai kamuoja...

Mes keliaujam amžių tolin:
Laisvės džiaugsmas širdis puošia.
Kad daina, krutinėj gimtų —
Mes keliaujam amžių tolin.

Pr. Imrys.

DAINUŽEL.

Jau debesys dangų užklojo,
Ir verkia žalieji šilai...
Kodel, dainužele, skambėsi?
Be laiko skurdžiai nutilai?

Ar saulės gailiesi šviesiosios,
Ar erškėčių kloti takai?
Gal gaili krutinės junosios
Ir laisvės, kurios netekai?..

Tai niekis, grandinės nors žvanga,
Aplinkui nors juoda naktis,
Pro mažą kalėjimo langą
Išvelgia laisvoji mintis.

Skambėki, dainužele, tarp sienų,
Skelbk galą vergijos nakטים.
Tau pančių negali uždėti,
Tau laisvės juk niekas neatims.

Pakilk į padangę, kaip vėjas,
Kaip paukščio giedojimas graudus,
Nors šėltų audra sau užėjus,
Lai žuna likimas raudus!

Tikėk, kad po audrų švis saulė,
Po vėtrų skės laisvė sparnus,
Ir rytmetis sveikins pasaulį.
Gyvenims gims naujas, gražus.

Kaz. Jakubėnas.

GARBĖ ARTOJUL.

Aria artojėlis,
Aria ir akėja,
Paskui sveiką grūdą
Jis žemėlėn sėja.

Gyvulius visokius
Ukėja auginti
Ir pasaulį visą
Sočiai jis maitina.

Lineliais ir vilnoms
Dailiai rėdo žmones...
Ačiū, artojėli,
Už visas malones!

O niekšai bajorai
Tautai nusidėjo:
Protėvių kalbos jie
Jau išsižadėjo.

Tu gi, artojėli,
Myli kalbą seną...
Ačiū tau, brangusis,
Kad tauta gyvena!

Ir savų mokyklų
Drąsiai reikalauji,
Ir del jų kalėjai,
Ir del jų vargauji.

Dar ne kartą, mielas,
Gal del jų kalėsi,
Už savas mokyklas
Pabaudas mokėsi...

Bet tautos istorijoje
Busi tu minėtas;
Aukso bus raidėmis
Vardas pažymėtas.

Gėda liks slėgėjui,
Kad tave kankino!..
Ko gal susilaukti,
Pats jisai nežino!..

Lietuviais mes gimėm,
Lietuviais ir mirsim,
Ir kančių nesbijom,
Nors jų daug pritrirsim!

Ksav. Vanagėns.

NEMUNAS.

Nemunus platus pas Kauną
Vilnimis banguoja,
Slėg' gelžis jo bėgį srauną,
Bet jis nedejuoja...

Jį kantrumo išmokino
Žiaurus priešas mūsų,
Kur per amžius mus kankino, —
O tai — gaujos rusų...

Turi jis dugne, smėlyne,
Kardus ir saidokus,
Ką išmėtė, nuskandino,
Bėgdamas kryžokas...

Tyliai plaukia Nemunėlis, —
Kenčia, nedejuoja... —
Nesujudin krutinėlės,
Nors laivai kamuoja...

— Jam užtenka aukų porį
Kas pavasarėli... —
Jame randa, jei kas nori,
Šventą ramumėlį...

Leonas Vitkauskas.

Revised Text of the Constitution and By Laws of the Lithuanian Alliance of America

For Consideration of the Supreme Assembly at Its Convention in 1928

(Continuation)

Sec. 5. The Supreme Executive Council shall have appellate jurisdiction in all cases involving judgments and decisions of the Presidents and of the trial tribunals of the Subordinate Lodges upon appeal properly brought before it.

Sec. 6. The Supreme Assembly shall have the original jurisdiction in all cases relating to the Constitution of the Alliance and not previously brought before the Supreme Executive Council, and over the members of the Supreme Assembly during its sessions. It shall have the appellate jurisdiction in all cases involving judgments and decisions of the trial tribunals of Subordinate Lodges and of the Supreme Executive Council upon appeal properly brought before the convention of the Assembly.

Sec. 7. All cases within the jurisdiction of the Lodge shall be tried by an Arbitration Tribunal, consisting of three members, to be composed as follows: one member of said Tribunal to be selected by the complainant, one by the defendant and one to be appointed by the President of the Lodge. The member appointed by the President shall be the presiding officer of the Arbitration Tribunal.

Sec. 8. Any aggrieved member may institute a cause to be tried before the Arbitration Tribunal by filing with the Recording Secretary of the Lodge a written complaint, in duplicate, signed by the complainant and containing a clear statement of the charges against the accused member, the date and place of the offense committed, also the name and address of the defendant.

Sec. 9. The Recording Secretary of the Lodge after the complaint shall have been filed with him shall read the same at the next meeting of the Lodge, and upon appointment of an arbitrator by the President of the Lodge shall deliver the complaint to said Arbitrator. The Secretary then shall immediately summon the complainant and the defendant to name in writing their respective members of the Arbitration Tribunal.

Sec. 10. Mailing to the defendant to his last known place of residence of a written notice with a statement of the nature of the charges filed against him shall be deemed a sufficient and binding notice to him of the pendency of the cause.

Sec. 11. The Arbitration Tribunal shall be formed within 10 days after the meeting of the Lodge and it shall set the cause for immediate trial notifying the complainant and the defendant of the date, time and place of trial.

Sec. 12. The procedure and mode of taking evidence by the Arbitration Tribunal shall be as nearly as possible similar to the procedure of courts of equity of the state in which the Lodge is situated.

Sec. 13. The Presiding officer of the Tribunal shall have the exclusive power to rule on the admissibility of the evidence.

Sec. 14. All decisions of the Arbitration Tribunal shall be made by a majority vote.

Sec. 15. The Arbitration Tribunal upon finding the defendant guilty shall impose upon the defendant such penalty as it will deem meet and proper and as is within the scope of authority specified by these laws.

Sec. 16. Failure of the defendant to name his arbitrator or to appear at the time and place set for trial without a reasonable excuse in writing signed by him or request for a continuance, shall have no effect in the trial of the cause, and the Arbitration Tribunal, or the two present members thereof, shall proceed with the trial and shall make decision and impose penalty, if any should be warranted by the evidence, as though the defendant were present at the trial.

Sec. 17. The full decision of the Arbitration Tribunal shall be read by the Recording Secretary at the meeting of the Lodge next following the date of the decision, and any fines imposed by said decision shall be paid within 30 days from the said meeting of the Lodge.

Sec. 18. All fines shall be paid within the specified time together with and in like manner as regular dues, and refusal or neglect to pay same shall subject the affected member to suspension and expulsion from the Alliance.

Trial By The Supreme Executive Council.

Sec. 19. In all cases cognizable by the Supreme Executive Council, as a tribunal of

original jurisdiction, a written complaint, signed by the complainant or complainants, stating the name or names of the defendants and the charges preferred against them shall be filed with the Supreme Secretary who shall present the same to the Supreme Executive Council at its next regular meeting.

Sec. 20. If the Supreme Executive Council finds that the cause is within its jurisdiction, and is properly brought before it, it shall then set the time and place for hearing of the evidence, and shall direct the Supreme Secretary to notify by mail the defendants of the nature of the complaint filed against them and of the time and place set for trial.

Sec. 21. The Supreme Executive Council may appoint any of the Councilors or a special deputy president to hear the evidence and submit his report and recommendations in each case to the Supreme Executive Council, and then it shall make its findings and decisions upon such report and recommendation.

Appeals.

Sec. 22. Any member or Subordinate Lodge not being satisfied with the judgment or decision of any lower tribunal shall have the right to take an appeal to a higher tribunal in the following order: from decision of the President of the Lodge or of the Arbitration Tribunal to the Supreme Executive Council, and from the decision of the Supreme Executive Council to the Supreme Assembly. Provided, however, that in all cases the payment of fine, if any there shall be imposed, and the complete performance of the judgment or decision of any lower tribunal shall be the conditions precedent to the right of appeal to a higher tribunal.

Sec. 23. The trial tribunal upon request of the losing party made at the time of rendering the decision shall grant the losing party leave to appeal, and upon performance of its decision shall certify a copy of all the records and documents of the case to be brought to the higher tribunal.

Sec. 24. All appeals to the Supreme Executive Council shall be filed with the Supreme Secretary within 30 days from the date of leave to appeal.

Sec. 25. All appeals to the Supreme Assembly shall be filed with the Committee on Appeals at least 60 days before the next regular convention of the Supreme Assembly.

Sec. 26. In all cases the appellant shall submit to the higher tribunal his appeal in writing which shall contain a statement of the facts in the case, assignment of errors of the trial tribunal, and shall be accompanied by a certified copy of all the records and documents of the case.

Sec. 27. The appellant shall furnish the opposing party with a copy of his appeal at least 15 days before filing same, and the appellee may file a reply to such appeal within 15 days from the receipt of the copy of the appeal.

Sec. 28. The appellate tribunal shall not receive any new evidence nor shall it try issues de novo, but shall render its decision upon the records of the case as submitted.

Evidence And Presumption Of Facts.

Sec. 29. At the trial of any issue in a court of law or equity, or before any tribunal in the Alliance, the following presumptions of facts shall prevail.

(1) It shall be presumed that every member has read, or caused to be read to him, the Constitution and Laws of the Alliance, before he became a member and agreed that the provisions therein contained shall be a part of his contract of membership.

(2) It shall be presumed that every member agreed to all the laws of the Alliance enacted during the time of his membership.

(3) It shall be presumed that each Lodge has provided itself with the Constitution and Laws of the Alliance, and made them a part of the By-Laws of the Subordinate Lodge.

(4) It shall be presumed that each Lodge has received from the Supreme Secretary proper notice of assessments and taxes in due time.

ARTICLE 18.

Fiscal Year.

Sec. 1. The fiscal year of the Alliance shall commence on the first day of January of each year and end with the thirty-first day of December of the same year.

(To be continued).

S. L. A. REIKALAI

SLA. 36-tos KUOPOS REIKALAI.

(Tasą iš pereinamo num.)
Vaidų Pagrindas.

Visi ankščiau pažymėti atsitikimai SLA. 36 kuopoje buvo pamatiniai tų visų nesutikimų ir vaidų pagrindai. Apart to reikia pridurti, kad tardyme nariai liudijo ir nusiskundė, kad 36 kuopos susirinkimuose kitų pažiūrų nariai buvo koliojami ir išjuokiami, kuomet jie savo nuomones reikšdavo kitaip, negu kuopos šeiminkams norėjosi. Keliojika profesionalų šių žodžių rašytojui pareiškė, kad jie negalinti lankyti 36 kuopos susirinkimų jau vien dėlto, kad lietuviai profesionalai kuopos susirinkimuose yra įžeidžiami ir niekinami. Esą net varoma aiški agitacija prieš lietuvių profesionalus.

Buvęs net tokis atsitikimas: kuopos susirinkime raportuojama, kad vienas kuopos narys miręs, kurį gydė lietuvis gydytojas. Atsistoja vienas tos klišos politikierių ir pareiškia: žinome, kad ne vieną jau lietuviški daktarėliai numarino... Vadinasi, 36 kuopos oficialiuose susirinkimuose net boikotas skelbiamas lietuviams gydytojams-daktarams. Šitokius dalykus girdėdamas kuopos susirinkime by vienas daktaras kaip jį gali jaustis ir ar galima reikalausti, kad jie atsilankytų į sekamą kuopos susirinkimą. O pabandyk tokiam boikoto skelbėjui ką pasakyti, tai išgirs iš visų kampų tokių epitetų, kad ir ausis užsikims! Tardyme nariai skundėsi, kad jie koliojami oisteriais, tarakonais, šmu gelinkais ir kt. nekulturnais epitetais. Pasakoma net taip: „Versi ką čia bliauji — eik karvių žisti!“ Kalbantiesiems prieš tos klišos politiką buvo daromos obstrukcijos, keliamas triukšmas, kad kalbėtojas negalėtų savo nuomonės išreikšti. Tai vis tardyme pareiškė nusisekundimai ir 36 kuopos šeiminkai negalėjo faktais to užginčyti.

Lajalus SLA. Konstitucijai ir fraterizmo principui SLA. 36 kuopos nariai negalėjo pakęsti tokios padėties kuopoje ir visuomet keldavo balsą prieš tokius neteisėtumus. Ir kuomet kuopos susirinkimuose sudarantieji didžiulį narių su nekuriu kuopos valdybos nariu ir ypač kuopos pirmininku priešaky nekrepė domės į teisėtai keliamą narių balsą, tai tiems nariams priešėjo kreiptis į Pildomąją Tarybą, nurodant visą padėtį kuopoje, kuri ir organizacijos labui kenkė ir visą kuopą žemino.

Ką Pildomoji Taryba Galėjo Daryti.

Auščiau pacituotieji Konstitucijos patvarkymai aiškiai pasako, kokios pareigos Pildomajai Tarybai uždedama kuopų ir visos organizacijos reikalų tvarkyme. Taipgi tenai aiškiai nurodoma kokiomis teisėmis Konstitucija įsako Pildomajai Tarybai vaduotis, kad tas viskas būtų galima gyvenimui įvykinti. O SLA. 33-čias ir 6-tas Dvime-tinis Seimas paveda savo teises Pildomajai Tarybai, kaip tas nurodyta Konstitucijos skyriaus 2-ro, paragrafo 5 sub-paragrafe d) ir įsako Pildomajai Tarybai bausti sulig Konstitucijos ir net išbraukti iš SLA. tokius narius, kurie darys suirutę mūsų organizacijai bei gins tokių narių kenksmingus darbus ir negirtiną propagandą SLA. reikalais.

Toje pačioje SLA. Konstitucijoje yra paragrafas, kuris sako, kad Pildomosios Tarybos bile narys už nepildymo savo pareigų gali būti pra-

šalintas iš urėdo. O jei Pildomoji Taryba visa nepildytų jai Konstitucijos ir Seimo uždedamų pareigų kuopų tvarkyme, tai tuo pačiu paragrafu gali būti pašalinta iš urėdų. Taigi be jokio išsikalbėjimo Pildomoji Taryba priversta imties Konstitucijai nurodytą taisyklę, kad kuopose įvedus pakenčiamą tvarką, kaip to reikalauja Konstitucija.

Pasiremiant vien SLA. 36 kuopos susirinkimų protokolais patys faktai kalba už save, kad 36 kuopoje buvo laužoma Konstitucija ir pasidėkavojant jos buvusių šeiminkų politikai nusizengta bent prieš trijų skyrių įvairius paragrafus ir prieš Seimo nutarimą. Žinoma, Pildomoji Taryba galėjo pasinaudoti savo galia ir Seimo jei suteiktomis teisėmis ir pildydama Seimo įsakymą tuos visus prieš Konstituciją nusizengusius narius išbraukti iš SLA. Bet Pild. Taryba panaudojo pasėjas švelniausias priemones: nepabaigiamų vaidų 36 kuopoje užbaigimui ir nutarė išskirti iš kuopos visus tuos narius, kurie buvo tų prasizengimų ir kartu vaidų priežastimi. Net dalis kuopos turto, proporcingai priklausanti išskiriamiesiems 36 kuopos nariams ir sudarantiems naują kuopą, nutarta perkelti į naujos kuopos įdą. Kad šita Pildomosios Tarybos patvarkymą įvykdžius gyvenimui, nutarta laikinai suspenduoti 36 kuopą ir perimti kuopos turta Pildomosios Tarybos žinion. Atlikus reikalingus formalus, kuopa paskelbiama vėl pilnateise Susivienijimo kuopa, kuri išsirenka naują valdybą, ir sugrąžinama kuopai iš buvusios valdybos perimtas kuopos turtas ir kuopa vėl tvarkosi SLA. Konstitucijos nuostatais ir taisyklėmis.

Šitokis patvarkymas nepadarė jokios medžiaginės skriaudos nei vienam SLA. 36 kuopos nariui. Medžiaginės narių teisės neliečiamos visiškai, o organizatyvės teisės paliečiamos tik trumpam momentui.

Galutinis Patvirtinimas Konstitucijos Laužymo.

Buvusioji 36 kuopos valdyba ir jai pritarantieji nariai dar kartą ir galutinai parodė ant kiek jie skaitosi su SLA. Konstitucija. Nežiūrint to, kad Konstitucija pripažįsta Pildomąją Tarybą auščiausiu autoritetu nuo Seimo iki Seimo, tačiau 36 kuopos specialiam susirinkime, kuris buvo suauktas birželio 17 d., kuopos perorganizavimui, pasireiškė sekami dalykai:

1. Dar galutinai neperskaidė Pildomosios Tarybos nuosprendžio jau pasigirdo baubimas keliolikos narių ir prasidėjo iš vietų įžeidžiančios replikos Pildomosios Tarybos adresu.

2. Buvusis 36 kuopos pirmininkas p. J. Yuknis, vardu visų Pildomosios Tarybos nutarimo paliestų narių, pareiškia, kad jie nepripažįsta Pildomosios Tarybos auščiausiu SLA. organizacijos autoritetu; jie susivienijimo auščiausiu autoritetu pripažįsta tik Illinois Valstijos Apdraudos Departamentą ir jį klausys tik šio Departamentu patvarkymų, o ne SLA. Pildomosios Tarybos įsakymų. Ir nežiūrint to, kad šis susirinkimas buvo suauktas Centro lėšomis, p. Yuknis atsisakė užleisti vietą Pildomosios Tarybos įgaliojimui, pasilikti pirmininko vietoje ir leido susirinkusiems savo vienminčiams dar daugiau niekinti ir šmeižti Pildomąją Tarybą.

3. Pildomosios Tarybos įgaliojiminiu pareikalavus, kad suspenduotos 36 kuopos valdyba per-

duotų Pildomosios Tarybos žinion visą kuopos turta, kaip to reikalauja Konstitucija ir Pildomosios Tarybos nutarimas, buvusis kuopos pirmininkas p. Yuknis pareiškė vardu visos kuopos valdybos, kad jie atsisako tai padaryti ir laiko save ir toliau teisėta kuopos valdyba. Ragino narius neklausyti Pildomosios Tarybos patvarkymų ir mokėti savo mokesnius se nājai valdybai. Taipgi pakvietė kalbėti finansų sekretorių p. A. Lietuvninką ir pastarasis tai pat pareiškė, kad jis nesisikaits su Pildomosios Tarybos patvarkymu, kad jis laiko save teisėtu kuopos sekretorium ir rinksias mokesnius nuo narių ir ragino narius mokėti jam mokesnius.

5. Tuojaus po šio susirinkimo pp. Yuknis ir Lietuvninkas vardu buvusios kuopos valdybos išsiuntinėjo visiems 36 kuopos nariams aplinkraščių-laišką, kuriuomė ragina neklausyti Pildomosios Tarybos patvarkymo, ne silankyti į Pildomosios Tarybos šaukiamą 36 kuopos susirinkimą kuopos perorganizavimui, įsako save laikyti 36 kuopos teisėta valdyba ir šmeižia visokiais nekulturnais žodžiais šio patvarkymo vykintojus, taigi Pildomąją Tarybą.

6. Tuojaus rašo skundus ant Pildomosios Tarybos Illinois Valstijos Apdraudos Departamentui, net melagingai dalykus perstatydami.

7. Buvusis 36 kuopos sekretorius klaidina kuopos narius, renka nuo jų mokesnius ir siunčia Centran, visai nesiskaitydamas, kad Pildomosios Tarybos patvarkymu jis nustojęs būti 36 kuopos sekretoriumi nuo birželio 17 dienos. Centras neteisėtai sekretoriaus siunčiamų mokesnių priimti negali ir juos grąžina atgal, įsakydamas jam mokesnius nariams sugrąžinti ir tegul jie užsimoka teisėtam 36 kuopos sekretoriui.

Akyvaizdoje šitokių neteisėtumų iš pp. Yuknio ir Lietuvninko pusės, gali ir visai nekalėti 36 kuopos narių likti suspenduotais ir išbrauktais iš Susivienijimo. Bet Pildomoji Taryba už tai nekaltą, nes Centras visiems 36 kuopos nariams oficialiai pranešė tikrąją dalykų padėtį ir įsakė mokesnius mokėti per teisėtą 36 kuopos sekretorių. Jei nariai bevelija dėtis prie paskelbusių SLA. Konstitucijai kovą politikierių klišos ir nesiskaito su savo organizacijos teisėtos Pildomosios Tarybos patvarkymais, tai jų pačių dalykas. Jie pastoja lygiais Konstitucijos niekintojais kaip ir pp. Yuknis ir Lietuvninkas.

Naujas Konstitucijos Laužytojų Skymas.

Birželio 22 d. Pildomosios Tarybos vardu jos įgaliojimis sušaukė specialų 36 kuopos susirinkimą. Nežiūrint to, kad kuopos valdyba ragino narius neduoti iš vietų įžeidžiančių replikų Pildomosios Tarybos adresu, tačiau 36 kuopos valdyba, tiesa, kviečiant šį susirinkimą nebuvo galima pasiūsti visiems kuopos nariams pakvietimų, nes kuopos valdybai atsisakius perduoti 36 kuopos narių surašą ir adresus, neturėta visų narių adresų. Tačiau pasiūst. suvirš 400 narių pakvietimai, kurių grįžo tik apie 30, matomai nariai jau buvo permaining savo gyvenimo vietas ir Centre esanti jų adresai buvo senieji. Vadinasi, daugiau nei du trečdaliai narių žinojo apie 36 kuopos specialų susirinkimą ir žinojo kurio tikslu jis šaukiamas. Apart to, buvo skelbiamas ir vietinėje spaudoje šis 36 kuopos susirinkimas.

Viskas daryta kaip geriausiai galima, kad pasiekus visus 36 kuopos narius delei specialio susirinkimo ir viskas atlikta sulig Konstitucijos nurodymų. Vienok paskelbusių SLA. Konstitucijai kovą politikierių kliša su-randa naują skymą. Ji komunistinėje spaudoje skelbia 36 kuopą ir jos valdybą kokiais tai „pabėgėliais“ ir savo burelį laiko 36 kuopa. Nors tikrenybėje jie patys yra pabėgėliais netik iš 36 kuopos, bet ir iš Susivienijimo. Juk jie paskelbė S. L. A. Konstitucijai kovą, patremę jos patvarkymus ir paskelbė save auščesniu autoritetu už SLA. Pildomąją Tarybą ir už pačią Konstituciją. Aišku, kad tokie savivaliautojai automatiškai išstoja iš organizacijos sava valia. Kas nepripažįsta organizacijos Konstitucijos, tas negali būti tos organizacijos nariu. Tai jau pats savinai suprantamas dalykas.

Manau visi 36 kuopos nariai, kurie perskaitys šį paaiškinimą ir dalykų nušvietimą 36 kuopoje, supras, kad Susivienijime negali būti vietos tokiems smurto žygiams, kokiais pasižymėjo 36 kuopos politikierių savivaliautojų burelis. Ir nei vienas sąžiningas ir SLA. organizacijos labą vertinantis SLA. narys nenorės dėtis prie tos klišos, kuri Susivienijimo Konstitucijai patremė ir jai kovą paskelbė.

Man, kaip Pildomosios Tarybos įgaliojiminiu, teko tos nemalonios pareigos 36 kuopos perorganizavime atlikti ir toč vi-sa ta eiga yra nuodugniai žinoma. Plačiau šis dalykas paaiškės iš mano raportu Pildomajai Tarybai, jei ji matys reikalo tai paskelbti sekamo savo suvažiavimo protokole. Bet čionai nors paviršium nušviečiau visa tai, kas teko man patirti ir ką girdėjau ne nuo vieno, bet nuo dešimčių 36 kuopos narių. Pagaliau pačios kuopos susirinkimų protokolai liudija pačius pamatinius Konstitucijos laužymo prasikaltimus. Todel nei 36 kuopos nariams, nei kitų kuopų nariams nereikia kreipti domės, ką šaukija komunistinė spauda apie šį reikalą ir ką kuopų susirinkimuose e kalba tos spaudos agentai ir 36 kuopos savivaliautojų vienminčiai. Ir begalo juokinga, kuomet už tūkstančio mylių nuo 36 kuopos gyvuojanti SLA. kuopa drįsta protestuoti ir užtarti paskelbusius kovą S. L. A. Konstitucijai savivaliautojus. Vadinasi, jie daugiau pridoda svarbos komunistinės spaudos šmeižtams, negu SLA. Pildomosios Tarybos tyrinėjimams ir patvarkymams. Gal su laiku ir šitas ožys pripils liepto galai, bet rimtieji SLA. nariai neprivalo leisti savo kuopos vardą teršti Konstitucijos laužymu, kuomet prie to nori vesti kuopą neatsakomingi triukšmadariai, kuriems SLA. labas ir organizacijos ateitis kuomžiausiai rūpi.

S. E. Vitaitis.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTES

BALTIMORE, MD.

SLA. 64-tos Kp. Narių Uždaviniai.

Jau bus apie keletas mėnesių praėję, kaip negali įvykti kuopos mityngas delei mažo skaitliaus narių atsilankymo. Šitoks elgėsis buvo galima pateisinti vasaros karštu oru, bet dabar — oras jau atvėso ir jo kio pasiteisinimo negali būti. Į mityngą atvykti reikia ne vien savo mokesčius užsimokėti, bet reikia ir organizacijos reikalais rūpintis ir juos svarstyti.

Reikalų yra gana daug, kuriuos privalo visi kuopos nariai aptarti ir vykdyti ir realų gyvenimą. Sekančiam susirinkime, kuris įvyks 7 d. spalio, penktadienio vakare, kaip 8, Lietuvių Svetainėje, 851 Hollins St.

nariai privalo apkalbėti šalia kitų kuopos reikalų, sekančius uždavinius:

Yra keletas ligonių, kurių reikalai butinai reikia kuopos nariams apkalbėti, kad nepriešus prie nesupratimo.

Antra, reikia susitarti, gal bus galima surengti kokį vakarėlį kuopos naudai, nes žinot 1928 m. pas mus įvyksta SLA. Seimas, ir užtai kuopai reikia darbuotis išanksto, kad galėtume tiksliai savo uždavinius atlikti. Trečia, reikia suruošti propagandos mėnesis, ir per tą laiką dirbti kiek tik galima, kad gavus naujų narių prie S. L. A. Ypatinai čia gimusių jaunuolių, kurių musų kuopoje tiek mažai yra, kad net reikia stebėtis iš tokio mažumo! Ketvirta, reikia mums atkreipti atydą ir tirti savo žodį apie dabartinius vaidus, kilančius tulose kuopose, nėra mes matom kaip nesąžiniškai ir begėdiškai yra puolami per tulas nesąžiningus žmones musų Susivienijimo vadai ir darbuotojai. Kad suturėjus besąžinius žmones nuo tokio nedoro darbo, mes kaip besąžiniai SLA. nariai turime tirti savo rimtą žodį ir įspėti tulas SLA. narius, kad jie susilaikytų nuo žalingo darbo

Kaz. Liutkus,
64-tos Kp. Sekr.

THOMPSONVILLE, CONN.

SLA. 113 Kuopos Išvažiavimas. Rugsėjo 4 dieną, 1927 metų, įvyko SLA. 113 kuopos metinis išvažiavimas. Ši diena yra mūsų kolonijos lietuvių šventė, turinti tradicinę reikšmę nuo pat įsikurimo SLA. 113 kuopos. Jos sulaukus, atgimsta siela kiekvieno lietuvių ir einant toms tradicijoms šioji šventė iškilmingai švenčiama didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos SLA. 113-ta kuopa padėgia tinkamai šią savo iškilmingą šventę apvaikšioti. Šiemet šią šventę įvyko Brnard Grove parke. Suvažiavimą didele minia publikos, kuri gėrėjosi gražum išvažiavimo darbu ir laukė ko tai nepaprasto. Pasirodžius J. F. M. programos vedėjui, visa publika nurimo. Ji saiti atidarė programą, atsišaukdamas prie tukstantinės minios, perstatydamas gerbiama p. Bruzauską už kalbėtoją. Gerb. Bruzauskas labai puikiai pakalbėjo SLA. reikalais, kas parodė trūkmingi aplodismentai. Po prakalbų, vedėjas perstatė „Varpo“ Chora į New Britain, Conn., kuris užžavėjo publiką. Gerbiama p. Bruzausko vedamas, choras dainavo šias dainas: Lietuvos himną, „Lietuva Tėvynė Musų“, „Pirmyn į kovą“, „Lakštutė“, „Uzdainuokim“, „Vilniaus Kalneliai“, „Vilnius“ ir „Dzimdzi Drimdzi“. Garbė chorui, nes labai puikiai atliko savo uždutį, už ką publika dėkojo trūkmingais aplodismentais nepaleisdama, kad atkartotina dainuotų. Kad choras puikiai atliko savo uždutį, rodo ir tai, jog kuopos pirmininkas p. Čapas choro vedėją apdovanojo bukietu gėlių ir dėže saldinių.

Taipgi reikia pagirti ir rengėjus, nes visas geroj tvarkoj buvo vedama. Net ir oras buvo labai tinkamas musų išvažiavimui. Mat ir gamta pritarė SLA. 113 kuopos puikiems išvažiavimams. Prisiartinus vėliam vakarėliui, publika skirstėsi į namus. Išpuolis buvo malonus ir visi išvažiavimu patenkinti. Kai girdėjau, tai nors didelės išlaidos buvo, bet visgi kuopai liko virš \$70.00 pelno.

Ten Buves.

INDIANA HARBOR, IND.

SLA. 185 Kp. Darbuotė. Sekmingas Išvažiavimas. Rengs didelį balių. Birutės Kalnas.

Pastaruoju metu tankiai laikraščiuose pasirodė žinučių iš Indiana Harbor, plačiai nušviečiančių vietos lietuvių gyvenimą. Man norisi prisidėti prie to korespondentų ir plačiai pažymėti darbuotę SLA. 185 kp., kuri čia užima antrą vietą.

Pirmą vietą čia užima L. P. D. Klubas, o antrą vietą — S. L. A. 185 kp., kaip savo kultūriniais darbais, taip ir skaičium narių. Tulas laikas atgal šioj kuopoj buvo kilę nemaži nesutikimai ir tai del menkų priežasčių. Bet SLA. Pildomoji Taryba viską numalšino. Kuomet gerb. S. Vitaitis ištyrė padėtį, tai jis pamatė reikalą sutvėrti čia naują SLA. kuopą, kas ir tapo padaryta. Mat, nekurie S. L. A. 185 kp. nariai liko kuopai nepatenkinti ir surinkę 39 parašus, pasiuntė SLA. Pildomąją Tarybą prašymą leisti sutvėrti naują kuopą. SLA. Pild. Taryba jų maldavimą išpildė ir leido sutvėrti SLA. 343 kuopą, o SLA. 185 kp. liko įsakyta išduoti to reikalavusiems nariams persikėlimo laikštus. Į naują SLA. 343 kp. iš 39 pasirašiusių išėjo 18 narių, o SLA. 185 kp. pasiliko apie 70.

Kad leista tvėrti naują kuopą, gaugelis SLA. 185 kp. narių buvo nepatenkinti tuo leidimu. Bet kaip pasirodė, tie nariai nepamėtė to, ką permatė SLA. Pildomoji Taryba ir persiskirimas abiem kuopoms išėjo ant naudos. Dabar SLA. 185 kp. susirinkimai buna tvarkingi, be jokių kivirčių. Girdėtis, kad ir SLA. 343 kp. nariai irgi yra patenkinti ir džiaugiasi padėtimi. Taipgi, kaip pasirodo, SLA. Pildomoji Taryba persikirdama kuopą labai išmintingai padarė. Dabar jau aiškiai matomas, kad iš to organizacijai jokių nuostolių nebus, o tik naudos. SLA. 185 kp. yra pasirūžusi dirbti, kad naujais nariais užpildytų tą spragą, kurią padarė persiskyrimas. O SLA. 343 kp. taip jau ketina smarkiai darbuotis, kad trumpu laiku narių skaičium pasivyti SLA. 185 kp.

SLA. 185 kp. jau sugrįžo į normales vėžes ir pereitame susirinkime prisirašė du nauji nariai. Keletas gi pasiėmė aplikacijų blankų ir ketino atsivėsti naujų narių į sekamą susirinkimą, kuris įvyks spalio 7 d., 7 v. v., Katerine House, 3801 Deodar St.

Taipgi nutarta surengti šeimininką išvažiavimą, kuris ir įvyko rugsėjo 18 d., Ridge Road miške.

Nors oras ir buvo šaltas, bet išvažiavimas nusisekė visais atžvilgiais gerai. Žmonių suvažiavo daug ir visi buvo draugiškai vaišinami. Mat SLA. 185 kp. visi vietos lietuvių gerbia ir remia. SLA. 185 kp. išvažiavimas duos gražaus pelno; kiek teko sužinoti iš komitetų, tai liks daugiau kaip \$200.00.

Šio išvažiavimo surengimui daugiausia pasidarbovo T. Turkevičius ir I. Valavičius. Išvažiavime daugiausia pasidarbovo musų darbščiosios moterys, o ypač p-ios Valavičienė ir K. lienė, taipgi ir kitos sykiu. Dabar musų darbščiosios moterys žada surengti dar milžinišką balių, o gal ir su programomis. Jos sako, kad bus tokis balius, jog neliks Indiana Harbor nė vieno lietuvių-ės, kurie nedalyvaus minimam baliui.

Taipgi šiame išvažiavime lieto dar vienas svarbus dalykas atliktas, butent, pakrikštytas kalniukas, kur buvo SLA. 185 kp. išvažiavimai Nors ir nebuvo oficialinių krikštynų, bet keletui draugų pasitarus ir buvo duotas vardas Birutės kalno. Tai aš manau, kad tai labai tinkantis vardas. Kas iš lietuvių negerbia Birutės? Tai nuo šio laiko prašom visų vietos ir apylinkės lietuvių draugų, kad kuomet rengsit išvažiavimą arba pikniką minimam miške, antroj pusėj Ridge Road, tai skelbkit Birutės kalne, tai bus visiems paranku surasti kur randasi išvažiavimas bei piknikas.

Dalyvavęs Išvažiavime.

Redakcijos Pastaba. Korespondentas matomai nežino kas tyrinėjo ginčus SLA. 185 kuopoje ir todėl vieną neatatinkantį tikrinybei pareiškimą padaro. Ginčus SLA. 185 kuopoj tyrinėjo ne Vitaitis, kaip gerb. korespondentas sako, bet pats SLA. Prezidentas, p. S. Gegužis. Vitaitis buvo atsilankęs 185 kuopoj su agitatyve prakalbe ir ta proga pasinaudodamas mėgino sutaukyti besivaidijančius SLA. 185 kuopos veikėjus. Ir pasikalbėjus su abiejų pusių veikėjais manyta, kad visas pasibaigs geruoju. Bet pamatę Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolą Vitaitis nustebo, kad 185 kuopos veikėjai nesusitaikė ir prisiejo Pildomąją Tarybą leisti naują kuopą.

Tai Taryba leisti naują kuopą leido sutvėrti SLA. 343 kuopą, o SLA. 185 kp. liko įsakyta išduoti to reikalavusiems nariams persikėlimo laikštus. Į naują SLA. 343 kp. iš 39 pasirašiusių išėjo 18 narių, o SLA. 185 kp. pasiliko apie 70. Kad leista tvėrti naują kuopą, gaugelis SLA. 185 kp. narių buvo nepatenkinti tuo leidimu. Bet kaip pasirodė, tie nariai nepamėtė to, ką permatė SLA. Pildomoji Taryba ir persiskirimas abiem kuopoms išėjo ant naudos. Dabar SLA. 185 kp. susirinkimai buna tvarkingi, be jokių kivirčių. Girdėtis, kad ir SLA. 343 kp. nariai irgi yra patenkinti ir džiaugiasi padėtimi. Taipgi, kaip pasirodo, SLA. Pildomoji Taryba persikirdama kuopą labai išmintingai padarė. Dabar jau aiškiai matomas, kad iš to organizacijai jokių nuostolių nebus, o tik naudos. SLA. 185 kp. yra pasirūžusi dirbti, kad naujais nariais užpildytų tą spragą, kurią padarė persiskyrimas. O SLA. 343 kp. taip jau ketina smarkiai darbuotis, kad trumpu laiku narių skaičium pasivyti SLA. 185 kp.

CLEVELAND, OHIO.

Rengiamės Prie Šaunaus Pokilio.

Kai tik oras atvėso, tai ir S. L. A. 136 Kp. ir Jaunuolių 339 Kuopos veikiančioji komisija visomis galėmis stoji darban, idant tinkamai prisirengus prie Naujų Metų pasilinksminimo. Pasidėkavojant geriems darbuotojams ir tėvams jau darbas eina gerai ir galima laukti gerų pasekmių. Tiesa, pasekmės bus geros tik tuomet jei ateity dirbsime taip, kaip dabar dirbame. Taip esant, ištisų, galėsime Clevelando ir apylinkės visuomenei pasirodyti savo gražiu darbu.

Dar prašyčiau SLA. 136 kuopos narius lankyti į susirinkimus nors prieš Naujus Metus, nes visas rengimo darbas veiks daugiausia nuo musų kuopai priklausio. Atsiminkime, kad vien komisijos tokiame darbu neįtenka, todėl visų narių pareiga komisijai padėti, idant rengimo darbas būtų pasekmingas.

Sekantis 136 kuopos susirinkimas įvyks spalio 4 d., Lietuvių Salėje. Pradžią 7:30 vakare.

Jaunuolių kuopos susirinkimas bus 12 d. spalio, 8 val. vakare, taipgi Lietuvių Salėje, ant antrų lubų.

Narys Veikiančios Kom.

FRACKVILLE, PA.

SLA. 164 Kp. Darbuotės. 11 d. rugsėjo atsibuvusiam susirinkime narių dalyvavo pusėtinai burys. Kuopos ir abiejų visos musų mylimos organizacijos reikalus gvildeno apgalvotai ir rimtai. Ypatinai musų kuopa gali pasididžiuoti pirmininku draugu Klučinskis. Tai yra neužsikasrščiuojantis, rimtas ir doras žmogus. Tarp kitko tapo „įspertas kailis“ kuopos „Korespondentui“, kad neparašė į musų organą „Tėvynę“ apie kuopos veikimą.

Dalykas tame: Minersville, Pa. 13 kp. narys susižeidė 10 d. sausio, o gegužės 13 d. musų kuopos sekretorius (164 kp.) gavo laišką nuo draugo Staneikos, (iš Minersville 13 kp. sek.), kad mes prižiūrėtume tą narį. Musų sekretorius pasakė lankytojus. Lankytojai išdavė raportą, kad nurodytą narį rado ne lovoj, bet karčiamoj kaziruojant. Nuo tos dienos „ligonis“ atsiskakė nuo pašalpos. Musų kuopoj yra ir daugiau tokių narių, kurie jau keli mėbai kaip gyvena Frackvilleje, o duokles moka Mahanoy City, Pa., bet laike ligos kreipias į musų kuopą.

11 d. rugsėjo 164 kuopos nariai vienbalsiai nutarė visai nesisikaiti su tokiais apsilėdėliais, kad neperduoda persikėlimo kortų.

Ateinantis susirinkimas atsibūs spalio 9 d., 2 val. po pietų, K. Kirelevičiaus svetainėje. Kvietiami narius skaitlingai atsiklankyti ir atsivesti po naują narį. Delegatai išduos raportą iš apskričio suvažiavimo, tai bus įdomu išgirsti.

F Žavis,
Kuopos Organizatorius.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to Apskričio Suvažiavimo, Įvykusio 28 d. Rugsėjo, 1927 m., W. Frankfort, Ill., Lietuvių Svetainėje.

PIRMA SESIJA.

Suvažiavimą atidarė pirm. pagalbininkas V. Rugienius 10 val. ryte. Suvažiavime nedalyvauja apskričio valdybos šie nariai: pirm. J. Strupinskas, išdinin. K. P. Deveikis ir org. V. Bielskis.

Mandatų komisijon paskirta: J. Vainauskas, B. Jurkonis, M. Albonas.

Kol komisija sutvarkė mandatus, buvo perstatyti pakalbėti: J. Tilindis, J. Alikonis ir B. Juškauskas. J. Tilindis perbėgo SLA. praeties veikimą ir 12-to apskričio tvarkymąsi. J. Alikonis išreiškė savo simpatijas susirinkusiems delegatams. B. Juškauskas atsiprašė kalbėti, nes tuo tarpu mandatai jau buvo sutvarkyti.

Mandatų Komisijos Raportas.

Suvažiavime dalyvauja šių kuopų delegatai: 308 kp., Zeigler, Ill. — J. Vainauskas, O. Aleksandrienė, L. Ukaniene, O. Oukšienė, R. Josionienė, S. A. Miller, J. Ukaniene, J. Tilindis, J. A. Oukšas (9 delegatai atstovauja 130 narių). 279 kp., Sesser, Ill. — K. Šimkunas, A. Lukošius (2 deleg. atstovavo 22 narių). 103 kp., Johnston City, Ill. — M. Albonas, J. Alikonis, A. Mikulskis, J. Gizevičius, P. Noreika, J. Noreikienė (6 del. atstovauja 109 narius).

181 kp., Herrin, Ill. — M. Palevičius, U. Lenkutienė, V. Šastakauskas (3 del. atstovauja 31 narį). 191 kp., W. Frankfort, Ill. — J. Gražulis, J. Lazauskas, K. Morkunas, B. Juškauskas, V. Rugienius, O. Badaukienė, A. Bukauskas, B. Jurkonis, J. Norušis, C. Zvinakienė, P. Bataitis, K. Matulokas, F. Šaučiulis (13 del. atstovauja 136 narius).

161 kp., Christopher, Ill. — J. Gerdžiū, V. Lieponis (2 del. atstovauja 25 narius). 156 kp., Benton, Ill. — S. Jasevičius, J. Šaltys, A. Janyienė, A. Janelaitis, J. Gvargždis (5 del. atstovauja 65 narius). Šiame suvažiavime dalyvauja 40 delegatų, atstovaujančių 518 narių, nuo 7 kuopų. Raportas priimtas.

Suvažiavimo pirm. išrinktas V. Rugienius, pagalbininku J. Alikonis, raštin. F. Šaučiulis. Rezoliucijų ir įnešimų komisijon išrinkta: B. Juškauskas, A. Janelaitis, P. Noreika. Nutarta suteikti svečiams patariamą balsą. Praeito suvažiavimo protokolai ir du protokolai apskričio valdybos posėdžių skaityti ir priimti atskirai, su pastabomis.

Apskričio Valdybos Raportai.

Vice-pirm. V. Rugienius praneša, kad atlikęs apskričio darbuotę savo ir pirmininko uždutis. Raportas, su pastaba, priimtas.

Sekret. F. Šaučiulis raportuoja, kad centro organ. p. S. E. Vitaičiui prakalbas surengė 5 kuopos: 103 kp., Johnston City, Ill. 191 kp., W. Frankfort, Ill., 156 kp., Benton, Ill., 308 kp., Zeigler, Ill., 181 kp., Herrin, Ill., 102 kp., Weaver, Ill., netekus narių, likvidavosi.

Į apskritį užsimokėjo 8 kuopos, 2 kuopos dar neužsimokėjo. Savas pareigas bandžiau atlikti kogeriausiai, vienok nekurios kuopos neatkreipia jokios atydos.

Su šia diena išde yra \$99.09. Raportas priimtas.

Nuo išdininio skaitytas laiškas ir priimtas.

Baliaus komisijos raportas skaitytas ir priimtas. Konstitucijos komisija pranešė, kad apskričio konstitucija pagaminta; pateikia suvažiavimui.

Skaityta keli konstitucijos paragrafai ir priimti.

Nutarta pertraukti sesiją vienai valandai.

ANTRA SESIJA.

Antrą sesiją atidarė pirm. V. Rugienius 2 val. po piet. Nepribuvo delegatas K. Matulokas. K. Oukšienė pribuvo nedalyvavusi pirmoj sesisjoj.

Tęsiama skaitymas konstitucijos. Delei nekurių paragrafų išliko nemažų diskusijų, vienok likosi priimta kaip buvo parasyta ir nutarta pasiųsti į organą „Tėvynę“, idant kiekvienas 12-to apskričio narys galėtų gauti konstituciją ir pasilaikytų tą kopiją „Tėvynės“, kurioj tilps apskričio konstitucija.

Komisija peržiūrėjimo apskričio knygų. B. Jurkonis, J. Narušis, K. Morkunas, paskelbė įplaukas ir išmokėjimus. Viskas tvarkoj. Raportas priimtas.

Delegatų Raportas.

156 kp., Benton, Ill.: Surengė 1 prakalbą, 2 piknikus, kurie davė \$45.00 pelno; išde turime \$64.00. Viskas tvarkoj. 161 kp., Christopher, Ill.: Pramogų nerengėm, nebuvo galima. Savas pareigas šiaip taip atliekam. Išde turime \$20.00.

191 kp., W. Frankfort, Ill.: Surengė 1 prakalbą. Apskričio surengtam baliui suteikė pilną patarnavimą. Išde yra \$57.78.

181 kp., Herrin, Ill.: Surengė 1 prakalbą. Išde yra \$105.04.

103 kp., Johnston City Ill.: Surengta vienos prakalbos. Išde yra \$90.76.

279 kp., Sesser, Ill.: Musų kuopai visai maža. Esant bedarbei, užsilaikom ramiai.

308 kp., Zeigler, Ill.: Surengta 1 prakalbos. Kuopos veikimas geras. Išde yra \$310.97. P. S. Prie visų kuopų delegatų raportų girdėjosi pradžią jaunuolių skyriaus.

Taipgi buvo išsireiškimų iš delegatų, kurie rengė prakalbas centro org. p. S. E. Vitaičiui. Išsireiškimų buvo sunkesnių ir lengvesnių, bet prasmė viena, tai yra: p. S. E. Vitaitis nepriėmė nuo kuopų rengėjų patarnavimo ir nedavė progos draugiskam pasikalbėjimui apie mūsų organizacijos reikalus, o vėliaus savo įspūdžiuose per organą „Tėvynę“ vieniems išreikšė neišsakytą simpatiją, o kitais nusikundė negavęs nei pasikalbėti su prakalbų rengėjais.

Delegatų raportai, išdiskusavus, priimti.

188 kp., Raylton, Ill., laišką skaitytas ir priimtas.

Įnešimų Komisijos Raportai.

308 kp įneša paskirt iš apskr. išdo \$10.00 tam, kuris prirašys daugiausia narių prie jaunųjų skyriaus. Po ilgų diskusijų balsuota už įnešimą 4, 36 prieš.

(Apskričio suvažiavimo tariu, kuriuo šmežiama SLA. Pildomoji Taryba, apleidžiame. SLA. organas privalo laikytis konstitucijos, kuri draudžia nariams šmežti ir niekinti musų organizacijos viršininkus. „Tėvynės“ Red.)

Apskričio Reikalai.

Delegatas J. Lazauskas užklaušė apskričio valdybos: Kokioj formoj ir kas tvarkė prakalbų maršrutą centro org. p. Vitaičiui. Kaip girdėjote delegatų raportus ir jų išsireiškimus ant p. Vitaičio, meldžiu paaiškinti kaip buvo tikrenybėje?

Atsakymas. Taip, kaip sulig nuo senai įsigyvenusiais įpročiais musų apylinkėje prakalbų maršrutai tvarkosi. Bet kalbėtojas musų įpročius pakeitė pagal savo parankumą, tai yra pasirendavojo viešbutį neatkreipdamas atydos į kuopų rengėjų jam parupintą patarnavimą. O kad p. Vitaitis savo įspūdžiuose organe „Tėvynę“ išreiškė simpatiją apskr. sekret., tai ne už vaisės, bet už suteiktą jam reikalingų žinių laike maršruto. Apskr. sek. F. Šaučiulis.

Nutarta surengti pramogą apskričio naudai W. Frankforte, Ill. Tą darbą atliks B. Juškauskas, B. Jurkonis ir O. Badaukienė.

Vieta sekančiam suvažiavimui Johnston City, Ill. arba Zeigler, Ill.

Suvažiavimas užsibaigė 6 val. vakare.

Pirm. V. Rugienius,
Rašt. F. Šaučiulis.

Pastaba prie SLA. 12-to Apskričio Protokolo.

Butų statiai stebuklas, jei nors vienas SLA. 12-to apskričio suvažiavimas apseity be niekinimo SLA. Pildomosios Tarybos ir Vitaičio. Ir reikia stebėtis, kad tie žmonės nesigėdi net polemikas rašyti į protokolą, by tik turėjus progos daugiau išniekinti sau nepatinkamą asmenį. Taipgi reikia stebėtis žmonių nesąžiningumu, kad tokiu neteisingu būdu mėgina juodinti jų apskričių patarnavusį Centro organizatorių.

Su apskričio sekretoriumi p. Šaučiuliu priešaky jie daro du kaltinimus Centro organizatoriui:

1. Kad Vitaitis nekreipęs atydos ir nepriėmęs kuopų veikėjų jam siulomo patarnavimo, ir

2. Kad jis pakeitęs jų apskritį įsigyvenusius įpročius ir asigvyveno viešbutį ir todėl negalėjo turėti draugiško pasikalbėjimo SLA. reikalais.

Apie kokį patarnavimą čionai p. Šaučiulis ir jo vienminčiai kalba aš nežinau. Iš nieko jokio asmeninio patarnavimo neprašiau ir niekas man jo nepasidė, išskiriant kelionę ir nakvynę Zeigler, Ill., bet šituo reikalu pasirupino ne p. Šaučiulis, o tik geri ir širdingi SLA. veikėjai gerb. Parendniai. Net tokį patarnavimą „siulė“ Centro organizatoriui p. Šaučiulis, kad reikėjo vaikščioti į jo namus ir klausinėti adresų prakalbų rengėjų. Prakalbas rengusių kuopų veikėjų patarnavo kiek galėjo kas liečiasi mano darbo. Asmeninių malonumų ir patarnavimų iš jų neprašiau ir jie man nesulė ir užtai jų nekaltinu, neigi už blogą kaltinimą.

Aš buvau išvykęs darbo dirbti ir jų patarnavimu mano darbuotei esu pilnai patenkintas.

Atsakydamas į antrą užmetimą turiu pasakyti, kad jei negalėjau pasikalbėti su kuopų veikėjais SLA. organizacijos reikalais platesniuose susirinkimuose, tai čia p. Šaučiulis kaltė. Besitariant prakalbų

maršruto reikalais prašiau p. Šaučiulio, kad jis rengtų prakalbas tokia tvarka, kad bent didesnėse kolonijose būtų galima turėti po vieną tuosią dieną, kad būtų galima tokis luoslaikis išnaudoti pasikalbėjimui su veikėjais. Bet p. Šaučiulis surengė prakalbų maršrutą sulig „įsigyvenusio papročio“ ir reikėjo kalbėti kasdien vis naujoje vietoje. Kokius pasikalbėjimus gali žmogus suruošti, kuomet kasdien reikia belstis į naują koloniją? Juk kiekvienam žmogui reikia pasilsėti, taipgi po prakalbų negalima nei pačių veikėjų varginti, kuriems antrytojaus reikia eiti į sunkų darbą. Bet kur tik kuopų veikėjai norėjo su manim pasikalbėti prieš prakalbas ar po prakalbų, visur maloniai ir draugiškai su jais pasikalbėjau ant kiek laiko leido. Well, jau jei taip labai p. Šaučiuliui norėjosi su manim pasikalbėti organizacijos reikalais, tai kiek kartų jis man kvietė ateiti į savo namus pasikalbėti arba pats buvo atėjęs pas mane tuo reikalu? Juk per penkias dienas gyvenime vos keli blokai vienas nuo kito. Na ir šitas žmogus dar drįsta kaltinti mane, kad aš nepriėmęs ir ignoravęs man siulomus patarnavimus ir nenorėjęs pasikalbėti SLA. reikalais.

S. E. Vitaitis.

Kuopu Susirinkimai

South Boston, Mass. SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks 14 d. spalio, 7:30 val. vakare. Lietuvių Ukėsų Svetainėje, kertė E ir Silver gatvių. Visi nariai privalo dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokeskis. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 43 kuopos.

Valdyba.

Cliffside, N. J. SLA. 70 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 14 d. spalio, 8 val. vakare. M. Mažeiko svetainėje, 185 Jersey Ave. Visi nariai butinai turite atsiklankyti, nes už neatsilankymą busite baudžiami.

K. A. Bukaviackas — sek.

New Britain, Conn. SLA. 34 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 13 d., 8 val. vakare. Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Visi nariai kviečiami atsiklankyti, nes yra daug reikalų apkalbėti. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis. Atsiveskite ir savo draugus bei pažįstamus prirašyti prie SLA. 34 kuopos.

P. P. Pilipauskas — sek.

Chicago, Ill. Šiuomi pranešu visiems SLA. 178 kuopos nariams, kad turtų raštininkas p. M. Kairis apleido Chicago. Jo vieton likau aš išrinktas didžiūmos narių, todėl visais reikalais malonėkite kreiptis žemiau paduotu antrašu.

Kuopos susirinkimas įvyks 9 d. spalio, 2 val. po pietų, pas p. V. Puką, 11402 Throop St. Visi nariai malonėkite pributi ir užsimokėti mėnesines mokeskis.

J. P. Paniška,
2913 W. 40th St.,
Chicago, Ill.

Phone: Lafayette 9360.

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kp. susirinkimas įvyks spalio 9 d., Workers Forum Hall, ant antrų lubų, 1 val. po pietų. Visi nariai dalyvaukite, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Nepamirškite atsivesti ir savo draugus prirašyti prie SLA. 304 kuopos.

Adelė Dielinikaitė — sek.

Easton, Pa. SLA. 342 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 9 dieną spalio, 9 val. ryte, pas A. Danielių, 70 Oak St. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis.

St. Žansity — pirm.

SLA. Kalendorius

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

MEILĖS BEPROTYBĖ.

Žmogus meiliškai pamišęs,
Blogesnis negu mirtis,
Kuri viską ima,
O nieko neduoda.

„Tu man neištikimas! Tu mane apgaudinėi! Mano iausmai man tą pasako“.

Šiuos žodžius pasakė ponis M. Tumosenė, suvarydama didelio aštraus peilio geležtę į savo vyro, Jurgio, krutinę, jam širdį mirtinai perverdama.

Tumosa, gyvendamas dideliame mieste, neuždirbo pakankamai, kad palaikyti namus ir suteikti savo, kad ir nedidelei šeimynėlei — dviems priaugantiems dukterims ir savo žmonai — Smagumo, ekstra keletą dolerių už kuriuos galėtų nu-eiti pamatyti krutams paveikslus bent vieną kartą savaitėje. Jis po reguliario darbo valandų porą vakarų savaitėje dirbo kitoje dirbtuvėje, kad gavus ekstra dolerį padengimui nepap-rastų išlaidų.

Jo žmona atsiskakė patikėti, kad jos vyras turi pašalinį darbą. Ji persekiojo jį, įtardama, kad jis turis reikalus su savo sena pažįstama moterimi.

„Nepasakok man tokių niekų, kad tu dirbi vakarais!“ pasiūtišku piktumu atsiliepė žmona pirmą kartą jo krutinės.

Kuomet ligoninėn nugabentas vyras pasimirė, ji sužinojo, kad ištisą jį dirbo vakarais, ir pradėjo verksti, sakydama: „aš nesigailėčiau savo kraujo, idant galėčiau jam pagelbėti“. Ji rovė sau nuo galvos plaukus, bet jau buvo pervėlu. Apalpo, kuomet pajuto uždėtus geležinius pančius ant rankų. Atgai-vinta teisiniai, kad ji esanti nekaltą, padariusi didžiausią klai-dą, tikėdama saviems jausmams, o netikėdama savo nekaltam vy-rui.

Man teko skaityti vakarinių valstijų gyventojų aprašy-mus, kur dar kiekvienas nešiojo su savim ginklą. Jie turėjo tokį obalsį: „Pirmiausiai šauk, o paskui argumentuok!“

Ponia Tumosenė pasekė šitą pavyzdį. Pirmiausiai per-verė savo vyro širdį, vietoje persitikrinus ar jos jausmai jai nemelejo.

Jei būtų atradus, kad ji neklysta, jos jausmai jai neapga-dinėja, galėjo pareikalauti savo vyro persikėlimo ar pasitai-symo. Meilės beprotybė neturėjo padaryti jį žmogžude. Bet meilėje pamišęs protas, besivadovaudamas savais jausmais, skai-to kitą kaltu tol, kol neišsiaiškina nekaltumas. Gamtos įstaty-mai niekuomet nebaudžia jokio gyvo sutvėrimo tol, kol jis ne-peržengia jos įstatymus. Valdžios įstatymais vadovaujantis, žmogus tol yra teisingas, kol jam kaltė neįrodoma, o apjakusi meilė kaip tik elgiasi priešingai visokiems įstatymams.

Mūsų moderniniai amžiuje pora, kurioje vieši meilės be-protybė, turėtų būti leista atsiskirti.

Negali būti jokios meilės, nei laimės gyventi poroje, kuomet pavydas pasiekia vieną ar antrą iki tokiame laipsniui, kad nustoją proto, nustoją mąstymo jėgos, nesiskaito su jokiais faktais. Tokia pora malonumo gyvenime nepatiria.

Kuomet moteris sulaukia tam tinkamo amžiaus, per įtek-mę draugų, per išsikalbėjimus, neretai ir dalyvavimą neper-geriausios reputacijos draugijų, pradeda pasauly nerasti nei vieno ištikimo vyro. Joms palieka visi vyrai vienodi. Tuomet ja apima baimė ir ji pradeda naudoti priešais savo, kad ir išti-kiniausių vyrų, inkvizicijos laikų metodą.

Jeigu nori, kad tavo vyras būtų tau ištikimas, privalai jam tikėti. Žinoma tu pasakysi, kad nesi kudiķis ir gali turėti sa-vo nuomonę, bet aš tau pasakysiu, kad pasilaikyk savo nuo-monę sau, tol kol nebūsi įsitikinusi, kad tavo nuomonė tavęs neapgaujinėja. Jei priparodymų savo nuomonę kaip kardu švaidysi, niekas tau laimės nei meilės garantuoti negali.

Bet jei nori, kad jis tave nustotų gerbęs, nustotų mylė-jaš, tai graukš jį prie kiekvienos progos, o ypatingai prie sve-timų žmonių; papasakok savo draugei apie savo vyro silpnu-mus. Tuomet pamatysi, kaip ilgai jis bus liuosas nuo kitos moterės.

Jei vyras, kuomet tu jį persekioji, privedi beveik prie au-gšiausio laipsnio pasiutimo, tave mylėtų turėtų būti daugiau, negu žmogus, arba turėtų būti nenormalus. Pilno proto žmo-gus negali mylėti tokią moterį, kuri yra meilėje pamišusi.

Moteris neprivalo pamiršti šitos gyvenimo taisyklės: kuomet vyras nustos tave mylėjęs ne iš savo priežasties, tu jo meilės nustoji ant visados. Gali arklį privesti prie vandens, bet negali privesti, kad jis gertų vandenį. Be priežasties už-vydas, nepasitikejimas meilę greitai nužudys. Gali būti užvy-dėjimas, bet turi būti priežastis, faktai ne teorija ir jausmai. Turi būti protas, ne apjakimas, iš kurio greitai vystosi kėrs-tas. Tikra meilė nereikalauja daužyti indus vyrui į galvą, nereikalauja lauzyti baldus. Malonus pažiūrėjimas vienas antram į akis turi pašalinti visus nesusiurimus ir pamiršti visas istorijas, kas kur ką sakė ar matė.

Kuomet vyras ar moteris nustoja vienas antram tikėje, tame momente tas nustoja mylėjęs savo draugą. Jei jis ar ji sakosi myli, tai tik apgaudinėja tave. Meilė žuvo tame mo-mente, kuomet tu dasileidai juo ar ja nepasitikėti. Tuomet pasilieka minty tik nuosavybės prasmė.

„Tu priklausai man ir niekas kitas neturi tiesos“, bet meilė tuomet jau nieko bendro neturi.

Jei moteris bijosi, kad jos vyras nepaviliotų kitos moters, tai pati prisipažįsta prie silpnumo. Jeigu ji turėjo užtektinai jėgos, gabumo, pritraukti prie savęs savo vyrą, pirmame at-vėję, iki tokiame laipsniui kad vyras ją paėmė sau už moterį, tai kas pasidarė, kad tas vyras atranda kitą moterį? Ar tokiame atvėję neverta paanalizuoti pačiai save ir pažiūrėti ko-kios permainos su tavim pasidarė?

Kai kurie žmonės piktinasi įvykstančiais pasauly negeru-mais, bet apie tas niekšybes, kurias patys daro, nė negalvoja. Friedman.

Kas valdo mokyklą, tas valdo ateitį.

Dar Apie Lietuvų Buklę Rytpirusius

Sunku būtų surasti Vokietijoj vokišką laikraštį, kuris Klaipėdos vokiečiams nematytų savo rūšies kankinių, virtusių nuo latiniū Lietuvos vyriausybės tariamųjų persekiojimų objek-tu. Kokį nesamonių ir epi-tetų Lietuvos atžvilgiu ten ne-suras! Verčiau nebeminėti! Jau tas vienas faktas, kad Lie-tuvos vyriausybė turėjo imtis taip griežto žygio, kaip protesto notos vokiečių vyriausybei, ro-do, kad vokiškoji spauda musų atžvilgiu kultūringumu nėra pasižymėjusi.

Tuo tarpu kas iš tikrųjų yra tie Klaipėdos „nekalteji avinė-liai“, turį Vokietijoje tokią ar-miją uolių gynėjų. Faktų il-gai ieškoti netenka. Pakanka prisiminti kad ir paskutinę priešrinkiminę kampaniją į šio-mis dienomis išrinktą naują Klaipėdos Seimelį kad gautume tų „skriaudų“ vaizdą. Vargu bau savo vadų sukiršinti vokie-čiai per mitingus būtų mušę lietuvius už bandymą lietuviš-kai kalbėti ar kitais budais juos terorizavę, jei būtų jautęsi pris-pausti ar suvaržyti. O tuo tarpu reikia dar turėti galvoje, kad tas vokiečių saualiaivimas vyko esant Klaipėdos krašte ka-ro stoviu, t. y. tokiai padėčiai, prie kurios panašūs žygiai ra-miams gyventojams atrodė dau-giau, negu rizikingi. Taigi, po tokių laisvių ir, be to, dar pri-velgių, kurias teikia vokie-čiams Klaipėdos krašto auton-o-mija, nieku kitu, kaip begėdiš-ku būrny aušinimu, politinio biznio tikslams vokiečių spau-dos nusiskundimų pavadinti ne-galima.

Tie nieku nepagrįsti puolimai ir kaltinimai juo labiau nublun-ka pažvelgus į lietuvių bukłę Ry-ty Prusose. Del pašėlusio vo-kietinimo ir kolonizacijos tenai dabar yra likę vos 50000 lie-tuvių, bet ir tam skaičių vokie-čiai mato sau pavojų ir visomis priemonėmis siekia jį sunaik-i-nimą atvesti prie galo.

Praeitą savaitę Zenevoj įvyko Europos tautinių mažumų suva-žiavimas, kuriame buvo pasiro-šę dalyvauti ir prūsų lietuviai. Tačiau del vokiečių intrigų jie į suvažiavimą nebuvo įsileisti ir vietoj to, kad savo skriaudas praneštų suvažiavusioms mažu-moms gyvu žodžiu, buvo pri-vesti pasitenkinti tam tikru spausdintu raštu, kuris buvo išdalintas visiems suvažiavimo dalyviams.

Tame rašte, pagrįžtam dau-gybe faktų, prūsų lietuviai duo-da nuodugnų vaizdą, kaip žiau-riai vokiečiai slopina jų tautinį ir kultūrinį judėjimą ir neger-bia laisvių, kurias patikrino lietuviams Vokietijos konstitu-cija.

Nėra, tur but, gyvenimo srities, kur lietuviai nebūtų skriaudžiami. Pašto siuntiniai, pa-duoti lietuvių organizacijų, ap-mokami dvigubai. Vizų išdavimas į Lietuvą visai atsakomas arba trukdomas ir tuo tarpu kai vokiečiai jas kolektyviai gauna nemokamai, o iš lietuvių imamas mokesnis. Policija ne tik netranda lietuvių puolikų per susirinkimus ar gatvėje, bet pati leidžia sau jų atžvilgiu ne-teisėtumų. Kokiomis laisvėmis naudojasi didvokiečiai, galima spręsti iš to, kad gatvėse atvi-rai kiršina prieš lietuvius, ragin-dami juos iškarti, ir jokios bau-smės iš valdžios už tai nesusi-laukia.

Kas kalba lietuviškai, tas Rytpirusiose laikoma išdavikas, ir tt. Salių savininkams graso-ma boikotais, jei jie nuomotų jas lietuviams. Į lietuviškas šventes lietuviams atsilankyti žandarai tiesiog uždraudžia. Lietuviški laikraščiai platinti per turgus taip pat uždrausta ir, jei pasirodė, čia pat žanda-

rų suplėšomi. Žymesnių lie-tuvių laišakai pašte sulaikomi ir atplėšiami, fotografijos pergrė-žiamos, kad negalima but laik-raščius sunaudoti. Laiškane-šiai lietuviškus laikraščius su-laiko ir išsirašinėti juos gyven-tojus atkalbinėja, pirdami vo-kiškius. Telefonu kalbėti lie-tuviškai pašte neleidžiama. Teismas lietuvių bylose nuolat rodo šališkumo jų nenaudai.

Kai del švietimo, tai Prusos nėra nė vienos mokyklos, ku-rytys lietuvių vaikais galėtų mo-kytis savo gimtąja kalba. Prie-singai, mokyklose lietuvių kal-ba dažnai išniekinama. Bažny-čia grynai lietuvių apgyvento-se srityse Dievo žodį taip pat skelbia tik vokiečių kalba. Kas raštu prašo įvesti lietuviškas pa-maldas, žandarų priverčiamas

Klaipėdos Įkurimo 675 m. Sukaktuves Paminėjus

Šiomis dienomis sukako 675 metai nuo to laiko, kaip vokie-čiai kryžuočiai įsibrovę į prūsų ir lietuvių apgyventus kraš-tus Nemuno ir Akmenos san-takoję pastatė pilį, iš kurios rengėsi tolimesniems lietuvių ir jų giminių puolimams. Vietos vokiečių spauda — „Memeler Dampfboot“, lyg nuslėpdamas tikruosius istorinius faktus, šią sukaktuvių progą paaimanuoja, kad girdi, nuo amžių vokiškas kraštas tik Versalės sutartimi taip nelemtai atskirtas nuo Vo-kietijos, net neatsiklausiant vietos gyventojų. Paskutiniu laiku atsirado Vokietijoje vie-nas kitas tariamų jų mokslin-ukų, kurie pradeda įrodinėti, kad girdi, ne lietuviai šio kraš-to pirmieji gyventojai, dėja tuo tarpu nedrįsta tvirtinti, kad vokiečiai būtų buvę pirmieji gyventojai. Tokiai nuomonei labai pritaria vietos vokiečių spauda, bet tai labai suprantama. Tačiau istorinių faktų nie-kas nenuginčys. Be reikalo ra-šinės prasimanytas faktais pa-grįstus straipsnius, nes kiek plačiau susipažinęs su pagrin-diniais istorijos įvykiais jiems netikės. O iškraipyti istorijos faktai naudoti masės agitacijai labai nepagrįstas darbas.

Panaši agitacija varoma ne tik vietos vokiečių spaudoje, bet ir užsienyje. Štai Karaliau-čiuje išėinąs vokiečių naciona-listų laikraštukas „Koenigsber-ger Anzeiger“, ryšy su tomis pat sukaktuvėmis rašo vieną straipsnį, gal mažiau varžyda-masis kaip „M. Dampfboot“, bet dvasia labai panašų. Prade-da: šiandien minint Klaipėdos vardą kiekvienam mylinčiam savo tėvynę kyla daug skaus-mų ir džiaugsmo. Klaipėdos krašto atskyrimo atplėšta mu-sų gyvyjo kumo dalis ir atiduo-ta mažai kaimyninei valstybė-lei. 650 metų sukaktuves šven-tėme 1902 met. dar budami su-rišti su sena savo tėvyne, gi šių dienų laikai neduoda gali-mybės švęsti ir belieka tik pri-siminti. Atsiminimų sustiprini-mui žinome simbolinę dainelę, kuri ir šiandien yra kiekvieno klaipėdiško širdyje. Ji kilo gra-žioje Kuršių Nėringos Smilti-nėje: „Es kann ja nicht immer so bleiben, hier unter dem we-chelden Mond“. (Juk tai nega-li tai amžinai palikti po šiuo besimainančiu mėnuliu).

Matome nuverstą „Borsia“ paminklą, bet ateis ta dvasia, kuri buvo anų kryžuočių steigė-jų laikais“. Toliau išvardijama kryžuočių valdymo laikų istori-nės datos.

Straipsnis baigiamas: „Nors Klaipėdos miestas keletą kartų sudegintas, nepaprastai daug nukentėjęs nuo visokių karų, parašą atsiminti, o laikraščius pas-kun skelbiama, kad parašai buvę netikri.

Toki ludni dalykai dedasi Ryty Prusose. Žmoniškumo delei lietuviai savo rašte pra-šio pagalbos, kad galėtų gauti bent pakenčiamas sąlygas savo tautiniam ir kultūros darbui nuo amžių apgyventuos jų bo-čių Rytpirusius. Pilnai atjau-siti juos, be abejojimo, galime tik mes vieni, todėl iš mus jiems tos pagalbos ir turi but daugiausia suteikta. Jei vokie-čių vyriausybė gali advokatauti lietuviško Klaipėdos krašto vo-niekiams tokiose tarptautinėse organizacijose, kaip Tautų Są-junga, tai musų pareiga tuo ar kitu būdu priminti vokiečių vy-riausybei prūsų lietuvių skriaub-das. Tai nebus kišimasis į vo-kiečių vidaus reikalus, bet tik žygis, ku- gali palengvinti abiejų valstybių bendrabarbi-a-vimą.

(„Trimitas“)

Am. Tabako Industrija

Įvedimas tabako vartojimo sudaro labai interesingą aprašy-mą žmonijos istorijoje. Iš anks-čiausių rekordų galime spręsti, kad tik Kolumbo dienoje, 1484 metais, balti žmonės pirmą sykį apsipazino su tabaku, nes pats Kolumbas patėmijo vietinius gy-ventojus vartojant tabaką. Ankstyvūs rekordai parodo, kad indonai gerai žinojo kaip tinkamai produktuoti tabaką, kaip pasodinti, kaip išdžiovinti — oru, saule ir ugnimi. India-nai produktavo tabaką savo var-tojimui, bet Vakarų Indijos ir Centralės Amerikos ispanai bu-vo pirmi auginti tabaką maino pirklystei, ir neužilgo užėmė svarbią vietą maino pirklystėj tarpe Europos šalių. Kuomet įvestas Europoj, pastangos dė-tos uždrausti įgabenimą, ir dau-gelis bažnyčių griežtai draudė tabako vartojimą, bet „tabako pripratimas“ greitai išsiplėtė ir žmonės augino tabako lapelius kur tik žemė ir oro aplinkybės pavelino.

Bet su įvedimu ir pagerinimu visokių naujų tabako rūšių. A-merikos tabako industrija žy-miai persimainė nuo ankstyvų dienų produkcijos. Su naujausiais auginimo ir džiovinimo bū-dais, pagerintais įrankiais ir mašinerijoms ir su įvedimu di-džiulių tabako įstaigų, Suv. Val-stijos užima pirmą vietą taba-ko produkcijoj visame pasauly.

Beveik 5/10 vieno nuošim-čio visos šios šalies dirbamiosios žemės vartojama tabakui.

Sulig 1919 m. cenzo, tabakas auginama 42 valstijose, jima 1,694 apskričių ir 448,572 ūkius. 1925 m. jau vartojama 1,747,000 akrų tabakui. Penkių metų periode, 1917—1920, ta-bako produktuota 1,362,000,000 svarų, kurių vertė buvo \$364-,620,000.

Kentucky valstija, su 485-,000 akrų, 1925 m. produkcija 392,850,000 svarų ir užima pir-mą vietą tabako produkcijoj. Šiaurinė Carolina su 547,000 ak-rų ir 361,000,000 svarų antroj lietuviškumą ir vadinti jį grynai vokiško kraštu, kaip „Memeler Dampfboot“ arba kiti tam tikrų tikslų turį raštai ar mokslini-kai kad tvirtina.

Jei jie nenori tikėti Voigto moksliniais daviniais, parem-tiems įrodymais, pagaliau net tai pačiai Sembritzko Klaipė-dos miesto istorijai, tai gali at-siklausti ty pačių vokiečių mok-slininkų, kurie gal kiek nuoša-liau stovi Klaipėdos krašto „su-vokietinimo“ negu minėtų laik-raščių mokslininkai. Dar tik prieš keletą dienų kalbėdamas vienas vokiečių mokslininkas Marienburgo kryžuočių pilyje pareiškė, kad iš čia kryžuočiai (riteriai) puolė lietuvius ir pr-ūsų žemes, kad jie čia sėmė tą stiprybę, kuri buvo reikalinga užkariauti jų apgyventas žemes ir teikti jiems krikšč. moksli.

Visai bereikalingai „Mem. Dampfboot“ tvirtina, kad Klai-pėda buvo pastatyta lietuvių puolimams atlaikyti. Ji buvo tikriausiai pastatyta tam, kad čia koncentruoti visas jėgas, ta-limesniems lietuvių puolimams. Tai faktas paremtas nenuginči-jamais istorijos daviniais. Kai del Klaipėdos krašto gi-liesnės praeities teks dar kitu kartą grįžti, o šį kart reikia dar pakartotinai pabrėžti, kad iš-kraipytais istoriniais faktais operuoti ir kiršinti platesniają masę kaip kad stengiasi daryti vienas kitas mokslininkas ir tam tikros krypties spauda, y-ra negražus darbas. Kadangi tas jau kelinta kart pasikarto-ją, būtų pravartu musų moks-lininkams šiuo klausimu kiek daugiau susidomėti ir atremti tokius ar panašios rūšies prasi-manymus.

(„Kl. Garsas“).

bako buvo vartojama cigare-tams. Graikija, Turkija, Itali-ja ir Kuba pristatė net tris-ketvirtadalius partraukto taba-ko.

1925 m. naminio tabako ir jo produktų išsiūsta į kitas šalis už \$171,000,000. „Lapelių“ ta-bakas išsiūsta į Čhiniją, Aus-traliją, Franciją, Vokietiją ir kitas šalis.

Sausio 1 d., 1925 m. buvo už-registruota Suv. Valstijose net 11,611 fabrių, kurių 9,877 ga-mino cigarus, 161 cigaretus ir 1,573 kramtomą ir uostomą tabaką. New Yorkas užima pirmą vietą su 2,570 tabako ga-minimo vietų; Pennsylvania, antroj vietoj su 1,664; Illinois trečioj vietoj su 1,319; Ohio ketvirtoj su 773 ir Wisconsinas ketvirtoj su 603.

Sulig Bureau of Internal Re-venue surinktų statistikų, be-veik 693,000,000 svarų „lapelių“ tabako suvartojama 1925 m. ga-minant cigarus, cigaretus, kram-tomą ir uostomą tabaką Iš tų svarų, net 151,000,000 svarų vartojami cigarams, 245,000,000 svarų cigaretams ir 297,000,000 svarų kramtymui. Kasmet vis daugiau tabako vartojama. Ypatingai daugias cigarečių gaminama ir vartojama. 1925 m. 82,000,000,000 cigarečių pa-gaminta arba padidėjimas iš 681 nuošimčio už 1921 metus.

„Per capita“ suvartojamas tabako taipgi didesnis. Prieš Naminį Karą buvo mažias kaip 4 svarai. Nuo 1881 iki 1885 m. buvo 5.3 svarai, nuo 1901 iki 1905 buvo 6 svarai ir nuo 1917 iki 1921 dasiekė 8.5 svarus. Vartotojų skaičius vis didinas.

1863 m. Suv. Valstijos surin-ko net \$3,000,000,000 tab. tak-sais. 1925 m. surinko \$344-,000,000. Nuo cigarečių 1925 m. įplaukė \$225,000,000; nuo kram-tomo \$67,000,000, nuo cigarų \$44,000,000 ir nuo uostomo ta-bako \$6,800,000. Suv. Valstijų tak-sai yra 18 centų nuo svaro del kramtymo ir pypkėms ta-bako. Cigarai sveriant dau-giaus kaip 3 svarus už 1,000, tak-suojami \$4.00 del tukstan-čio, jeigu parduodami už dau-giaus kaip 5 centus kiekvienas, \$6.00 jeigu parduoti už 8 cen-tus kiekvienas ir \$12.00 jeigu parduoti už daugias 15 centų.

Cigaretai — jeigu tukstantis sveria mažias 3 svarus tak-suojami \$3.00 tukstančiui, sveriant suvirš 3 svarus taksuojama \$7.20 už tukstantį. Aiškiai ma-tyti kokia pelninga yra tabako industrijas Suv. Valstijoms.

FLIS.

PRANEŠIMAS.

Kazimiero Buzos vardu, Lie-tuvos Pasiuntinybė Vašingtone, 1922 m. gegužės mėn. 4 d. iš-duotą pasą Nr. 14567 laikyti neturintiu vertės ir radus jį pa-siūsti Lietuvos Generaliniam Konsulatui, 15 Park Row, New Yorke.

Piliečių Dėmesiai.

Einant Lietuvos pasų įstaty-mu, pilietis pametęs Lietuvos pasą privalo 7 dienas pranešti apie tą pasą išdavusiai arba pa-sų išdavimą kontroliuojančiai įstaigai.

Amerikoje gyvenantieji Lie-tuvos piliečiai sutikti pa-so pametimo nelaimės neatidė-liojamai turi kreiptis į Genera-linį Konsulatą ir visą reikala įsiaiškinti, kad vėliau, pasirū-žus, nereikėtų aimanuoti ir ilgai laukti kol paso klausimas išsi-aiškins.

Pasas yra asmens paliudy-mas — pilietybės įrodymo do-kumentas — jis privalo būti saugojamas daug budriau už pinigą.

Lietuvos Generalinis Kon-sulatats New Yorke.

LIETUVIAI AMERIKOJE

MILWAUKEE, WIS.

Prakalbos.

Rugsėjo 18 d. lietuviškos bažnyčios sklype atsibuvo prakalbos, surengtos Moterų Katalikų Sąjungos 39 kuopos del p. Pikilingienės, kuri yra iš Lietuvos atvažiavusi ir renka aukas del paramos mokyklų. Taip ji pati sako. O kad p. Pikilingienė 17 d. rugsėjo turėjo surengtas prakalbas Sheboygan, Wis., tai į Milwaukee atvažiavo drauge su sheboygiečių lietuviškos parapijos kunigu. P-nia Pikilingienė kalbėjo ne blogiausiai, žinoma kitaip ir negalėjo kalbėti, nes norėjo prisitaikyti prie žmonių, kad gauti kuodaugiausia pinigų. O kaip p-nia Pikilingienė savo prakalbas pabaigė, tai tuojau Sheboygiškas kunigas, kuris su p. Pikilingienė drauge buvo atvažiavęs, pats save publikai persistatė ir pradėjo kalbėti, sakydamas, kad ir Amerikos valdžia negerai padarė įvesdama blaivybės įstatymą, nes girdi jau tukstančius žmonių ta blaivybė į kapus nuvarė. Taigi čia reikia apsisistoti ir pažvelgti į pačių kunigų darbus, kokią jie varė agitaciją piršdami žmonėms blaivybę. Jie rėkė už blaivybę kiek tik įmanydami. Kurie žmonės jų peršamos blaivybės nenorėjo, tai tuos jie gaudino vėliniais ir siuntė į pragarą. Taigi, kaip matom, čia jie patys pirmi užmanytiniai buvo tokių darbų, o dabar kai kiti tokius darbus dirba, tai jiems jau netinka.

Toliau minėtas kunigas pradėjo pasakoti apie Lietuvos valstybę, kad Lietuvos valstybėje įsisteigė bedieviska valdžia ir per 6 mėnesius įsteigė Lietuvoje 60 lenkiškų mokyklų. Na, tai gerai kunigėliai, kad jūs taip sakote!.. Bet pažūrėkime į dabartinę Lietuvos valdžią, kuri užėmė Lietuvą smurto keliu, kaip ji dabar valdo Lietuvos valstybę? Ji sumynė Lietuvos konstituciją paleisdama Lietuvos Seimą, suvaržė laisvės žodį atnaujinama karo stovį, apsisakė Lietuvos piliečių nekaltu krauju, ir šiaip-taip stovi ant kardų pasirėmus.

Toliau tas pats kunigas tęsė savo kalbą, sakydamas, kad buvusi Lietuvos valdžia ėmus leisti įstatymus draudžiančius imti šliubus bažnyčiose ir nenorėjo mokėti kunigams algų, tai tuomi, girdi, katalikiška visuomenė susiorganizavo ir kunigų vadovaujama nakties laiku užpuolė Lietuvos valdžią ir nunešė į kalėjimus su lovomis ir patalais. Šitai kunigėliui, matomai netikėtai praslydo pro dantis, nes kunigai, save teisindami, sakė, kad nuo bolševikų Lietuvą gynė, tai tik todėl Lietuvoje perversmą padarė. Dabar betgi išrodo, kad jiems ne bolševikai apėjo, o tik jų pačių biznis, kad ir ant toliau šiltas ir minštas vietoje sau palaikyti ir prisikrauti pinigų.

Užbaigęs savo prakalbą kunigėlis pradėjo siulyti klausimus. Vienas žmogelis, turbūt turėdamas naminės kelis ant drąsos, paklausė koki ten neaiški klausimą. Kunigas atsakė į klausimą ištempdamas ant savo korpaliaus. Klausimas kunigo atsakymu neužganėdintas ir pasiėmęs stovėdamas zurza ir bežurzdėdamas prisitarė: „O kas Smetona yra?“ Tada kunigas, rodosi būtų buvęs žaibo užgautas, pradėjo suklyti ir tampo tyti sakdamas: „Smetona, tai ne surugęs pienas, o tu Smetonai ne šius nemokėtum nuvalyti. Žiūrėkite, gerbiame, jis kepurės nemoka užsidėti, o man dar klausimus paduoda.“ Ir vėl balsas pasigirsta iš publikos: „O tu apykaklės nemoki užsidėti, nes atbulą nešioji ir

kitiems sakai, kad kepurės nemoka užsidėti.“ Tada kunigas, matydamas kad tai viename, tai kitame kampe prieš jį zurza, panaudojo gudrybę, ėmė raginti publiką giedoti tautišką himną. Pavykus publiką prikalbinti sugiedoti Lietuvos himną, na tuomi užsibaigė kunigėlio prakalbos.

Laisvamanybės žiedas.

WORCESTER, MASS.

Atsišaukimas į Worcesterio Lietuvių ir Jųj Draugijas.

Worcesterio Lietuvių Draugijų Taryba savo praeitame susirinkime plačiai apkalbėjo Vilniaus lietuvių atsišaukimą, kuriame prašoma Amerikos lietuvių, kad jie suteiktų finansinę paramą pastatymui paminklo ant Dr. Jono Basanavičiaus kapo. Tarybos atstovai jų prašymą priėmė vienbalsiai ir matydama reikala greitos paramos, išrinko komisiją, kuri stengsis tą garbingą darbą atlikti.

Komisija lankė ir kitų draugijų susirinkimus tikslu parinkti paminklo statymui aukų. Tikimės, kad pritarimo ras, nes kas gi tokiam darbui galėtų but priešingas? Kas nevertintų Dr. Jono Basanavičiaus sunkaus ir garbingo darbo del Lietuvos? Rusai, lenkai ir kiti Lietuvos priešai jau manė Lietuvos amžinai palaidoję ir statę ant jos kapo paminklą. Vienok Dr. Jonas Basanavičius paskelbė, kad Lietuva dar gyva, nuvertė statomą paminklą ir pradėjo ją gaivinti. Dr. Jonas Basanavičius sukėlė inteligentų būrį, įjudino lietuvių dvasinį susipratimą ir ačiū jo pastangoms šiandien Lietuva jau laisva! Bet lenkai dar laiko pasigrobę Vilnių. Lietuvos patriarkas Vilniaus neapleido, iki mirties pasiliko kovot su amžiniais mūsų tautos priešais ir dabar palaidotas Vilniuje. Todel lietuvių, padarykit sprendimą: ar verta pastatyti paminklą ant Dr. Jono Basanavičiaus kapo?

Worcesterio Lietuvių Draugijų Taryba mano, kad verta ir kviečia visus prisidėti prie šio darbo, kad būtų galima sukelti reikalingas paminklo pastatymui kapitalas. Atminkime, kad visos tautos savo didžiavųjų paminklų stato. Mes ir gi turim neapsileist ir savo didvyrius gerbt ne vien tik tuščiais žodžiais.

W. L. D. Taryba.

Tarybos Kom.:

Jurgis Mozuraitis,

Jonas Dvareckas,

F. Sklintas.

STOUGHTON, MASS.

Nelaimingas Koncertas.

Rugsėjo 3 d. pasimirė Olga Yukonis, 1 m. amžiaus, dukter Agotos ir Povilo Yukonių, laike lošimo vietos Lietuvių Mergaičių Klubo surengtame koncerte, Lietuvių Tautiškoj Svetainėje. Publikos į koncertą prisirinko pilna svetainė. Šiame koncerte buvo susirinkę tėvai pamatyti savo išauklėtų vaikų, kaip jie palinksminis senesniuosius. Buvo dėta daug pastangų, kad šis koncertas būtų vienas įspūdingiausių. Koncertui prasidėjus po 8 val. vakare, pirmiausia ant programo buvo muzikalė dalis, kuri susidėjo iš dainų, šokių ir muzikos.

Prasidėjus programai Olga Yukoniūtė skambino pianą. Kelelioms mergaitėms pradėjus šokti, štai piano akomponuotoja nuleidžia rankas, padeda galvą ant piano... Šokėjos nustebo, kas atsitiko su jų pianiste. Publikai išsyk nesuprato, manė kad taip reikia daryti lošimui. Bet

štai Olgos motina pakyla iš publikos ir puola ant estrados. Tuo tarpu nuleido uždangą. Išsyk mėginta pianistę atgaivinti, bet veltui. Atvykęs daktaras pareiškė, kad ji yra jau mirus apie 20 minučių atgal. Mirties priežastis — širdies ligą. Visi nusiminė. Vakaro programą tapo suspenduotas. Publiką su ašaromis ant akių pradėjo skirstyti. Visi verkė netekę jaunos veiklios mergaitės.

Stoughtone nebuvo tokio dailės parengimo, kad Olga nebūtų jame dalyvavus. Užtai giminės, kaimynai ir draugai, netik vietiniai, bet ir iš apylinkės suvežė daug gėlių. Kambarys, kuriame velionė ilsėjosi, buvo užkimštas gėlėmis.

Velionė tapo palaidota rugsėjo 6 d. Kuomet atėjo laidojimo laikas, daugelis darbininkų metė darbą, kad dalyvavus laidojime. Apie 30 automobilių palydėjo velionę į amžino atilsio vietą.

Velionė Olga jau dvejus metus buvo lankiusi augštesniajį Stoughtono mokyklą ir pasižymėjo dideliais gabumais.

Paliko tėvelius, dvi seses ir visus Stoughtono lietuvius dideliame nuliudime.

A Kirelis.

CHICAGO, ILL.

Šarkio Pagerbimui Pietūs.

Rugs. 21 d., Hamilton klube buvo surengta pietūs pasimatyti ir pasipažinti su kumštiniu šarkiu. Pietums atsilankė skaitlingas kelių dešimčių lietuvių būris. P-nas Bagdziunas buvo ceremonijų vedėjas.

P-nas Elias, Universal State banko prezidentas, įteikė p-nui Šarkui Loving Cup — gryno sidabro didelę taure, o poniai Šarkienėi įteikė didelį gėlių buketą.

Apart kitų žymiausių Chicago lietuvių gyvenime asmenų parengime dalyvavo Dr. Brenda, p. Komaiko, Dr. Davidonis, Dr. Bižis, Dr. Zalatoris ir kiti profesijos žmonės, Lietuvos konsulas p. Žadeikis, pp. Rozenskis, Sinkus ir kiti, viso labo 50 asmenų. Iš Town of Lake kolonijos dalyvavo pp. Kareiva, Ežerskis ir Zolpis. Dalyvavo etapių kitų kolonijų prasiėkusieji lietuvių.

Pietūs buvo ne formaliai, jie buvo greičiau draugiški. Remti tur but kada pasitaiko taip smagus ir draugingi pietūs.

Rep.

PHILADELPHIA, PA.

Debatai Nusmuko. Našlaičiai Atmesta. Vėl Kviečiamas Šarkis.

Rugsėjo 4 d. Lietuvių Tautiškas Pašalpinis Klubas, 928 E. Moyamensing Ave., turėjo savo pusmėnesinį susirinkimą. Buvo nemažai ginčų del pakelto klausimo — surengti debatus Lietuvių Tautiškos Parapijos kleb. žukauskui. Mat nekuri nariai, dar pereitame susirinkime buvo inėšę parengti vakarą panagrinti, ar „reikalinga tverti neprigulmingas parapijas“ arba „kuri: Neprigulmingos ar Romos katalikų parapijos yra geresnės?“ Del šio reikalo kilo susirinkime daug ginčų ir karštų pasikalbėjimų. Bet kada raportuota, jog kun. Žukauskas pastatė sunkias išlygas debatais, tai yra, užsistatyti \$1,000 užrankio, pasikviesiti mokytus vyrus į teisėjų debatus išspręsti ir padaryti \$1.00 įžangos, tai tokios sąlygos pasirodė per sunkios ir dalyką atmetė visai.

Klausimas pakeltas buvo sušelpimui Lietuvių našlaičių, „Jėzaus Vaikelių Draugijos“, Lietuvoje. Čia taipgi nemaža buvo karštų kalbų. Daug ginčytasi, vieni už sušelpimą, kiti prieš; momentais priešingos pusės ant syk vieni kitiems kalbėjo, taip kad klausytis visai ne galima ir nebuvo kam. Ant ga-

lo lietuvių našlaičiai-beduliai, Lietuvoje vargdami, pašalpą pralaimėjo.

Toliaus išklaudyta šarko-žukausko laiškas, kuris praneša, kad jisai vėl ketinas pribūti pas Philadelphiečius ant vaišių. Komisija turi susižinoti kuomet, ir kad p. Šarkis-žukauskas paskirtų laiką, duodant bent 30 dienų prisirengimui laiko. Apie tai Komisija susinė. Nutarta trumpoj ateity surengti koncertas. Tam tikslui parinkta komisija. Abelnai kiti reikalai atsibuvo geroj tvarkoj.

Turiu priminti, kad Klubo Svetainė paskutiniu laiku liko si padailinta. Nauja iškaba, 3 per 7 pėdų, paaukuotų raidžių ant juodo lauko, svetainės prieky pakabinta. Nudažyta iš lau ko naujai visi medžio ir geležies rėmai. Vidury, ant antrų lubų pertaisyta ir padidinta virtuvė, kuri dabar atatikus visokiems parengimams. Prie Klubo įsirašė keli nauji nariai. Z. Jankauskas.

TAYLOR SPRINGS, ILL.

Išgėdino Lietuvaite.

Rugsėjo 19 d. čia šeši vyrukai pasigavo ir išgėdino lietuvaite, kuri anglų spaudoje pasivadinausi F. Brooks, lietuviškai kurios pavardė yra Brokiutė. Du pik-tadariai pagauti. Jais yra: Jack Napoleon ir Ralph Orlando, abu rodos italai. Orlando buvo paliuosutas iš kalėjimo po \$50,000 bėla už vagystę, o Napoleon buvo neseniai sužeistas revolveriu kovoje su polic-manu.

KEWANEE, ILL.

Užsidarė Bankas. Nukentėjo Daug Lietuvių. Užperėitą penktadienį, rugs. 16 d., uždarė savo duris Savings Bank of Kewanee, kuriame savo pinigus laikė daugiausia svetimaučiai.

Delei užsidarymo šio banko skaudžiai nukentėjo ir lietuvių, nes kuone visi lietuvių, o taip jau lietuvių draugijos, laikė savo pinigus šiame banke. Spejama, kad vien lietuvių yra įdėta šiame banke arti \$100,000.

Bankas, uždarydamas savo duris pareiškė, kad tai daras todėl, kad daug žmonių atsiima savo pinigus iš banko, o mažai pasideda taupymui. Bankas gi daug pinigų paskolino ant farmų ir negali greitai atgauti

savo pinigų. Bankas tačiau tikrina, kad depozitoriams busi atkومتa 100% — doleris ant dolerio. Tačiau gal but tai yra tik raminimas depozitorių. Prie banko durų labai liudnas vaizdas. Žmonės buriais vaikščioja apie langus ir ašaras baiduko, galėdamiesi savo su dideliu vargu sutaupintų pinigų.

DOLERIS PRIVERČIA NUSILENT.

„Laisvės“ biznierių del dolerio nusiima kepurę ir prieš savo priešą Jos leidėjai visokiais budais niekina mane už tai, kad aš neapkenčiu jų varomo „monkey biznio“. „Laisvė“ niekina mane ne kaip baisiausių žmogų; net vardo nenor minėt, o tik koliojasi. Bet dolerio verčiama, prisiuntė man laiškėlį. Ir ve kaip skamba tas „Laisvės“ laiškėlis:

„Brangus Drauge! „Laisvės“ vaju... prasidėjo. Prašome jusų darbuotis su širdingu pasirizimu, kad gauti kuodaugiausia „Laisvei“ naujų skaitytojų.“

„Jei Jums laikas ar aplinkybės neleidžia daug darbuotis laike vajuas, tai gaukite nors vieną naują skaitytoją. Čia rasite kortelę del naujos prenumerator, kurios lauksime grįžtant...“

O ant galo: „Lauksime Jusų draugiškos koperacijos...“

Bizniški išrokovimai ir mintys kilančios del pelno, privertė „Laisvės“ štabą nusiimt kepurę prieš savo politinį priešą, Zabolionį ir pavadint jį: „Brangus Drauge!“ Taipgi nusilenkdama, rašo su dideja raide („Jums“) ir („Jusu“).

Vadinasi „Laisvės“ štabas pikčiausj politinį priešą, kurį keikia, visokiais budais šmežia, o dolerio verčiama, maldauja be kepurės ir ištiesus ranką šaukia: „Brangus Drauge!“

Tur but „Laisvės“ komisarai mano, kad kai pavadinis mane „Brangus Drauge“, tai aš ir užmiršiu pirmesnius koliojimus ir bėgsiu ieškot del „L.“ dolerių. Bet apsiriko.

Todel „Laisvės“ štabas nelaukt tos „draugiškos koperacijos“ iš mane.

Jei norit gaut atgal tuščią prenumeratoro kortą, tai prisiskit krasaženklį, o laiškėlį

pasiliksiu kaipo dokumentą, nes ten skamba „Brangus Drauge!“

Kasžin kaip busiu brangus dabar, kuomet „Laisvės“ štabas vietoj dolerių (prenumeratos) gauna „dulią“.

V. J. Zabulionis.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra geriausia apdraudos ir pašalpos organizacija.

Kiekvienam sveikam lietuviui ir lietuvaitei yra atdaros durys į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
 VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c
 GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaičio. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasei. Trečias pataisytas leidimas 75c.
 SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augštesnėms klasioms \$1.00
 KRASTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

VIENYBĖ

193 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kelonė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu — pusl. 102	35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą — pusl. 63	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais. ..	\$2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA

UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. ells), 292 pusl.	2.25
Angliškai- Lietuviškas žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžiai) 125 pusl. .75	
ari- netikos pradžiai), 103 pusl.	.50
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis)	1.00
Lietuvos Žemlapis	4.00
Vilnius—(Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) ..	.35
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	.40
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	1.25
Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.00
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Žodynas Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai- Lietuviškai	10.00
Lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis, 1,274 pusl.	
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančio: kompozicijos del solo, duetų, kvartetų chorų, etc.:	
Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	.75
Lietuviškos Dainos	1.50
Birutės Arija	.30
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Kanklės 1920 Metų	2.00
Aras, Kvartetas	.40

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
 NEW YORK, N. Y.

Biznierių Garsinkitės „TEVYNEJE“

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Pustlapių Puikiai Paveiksluot
 tas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje.

— Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apspazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tevynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

TĖVAI, LEISKITE SAVO
JAUNUOLIUŠ Į SLA. 38
KUOPOS MOKYKLĄ.

SLA. 38 Kuopos Jaunuolių Mokyklėlė veikia paskėmingai. Mokinių skaičius su kiekviena pamoka didėja. Dabar mokyklėje yra arti 100 gražių, sveikų berniukų ir mergaičių, kurie atsidėję stengiasi išmokyti savo tėvų gražios kalbos. Kiek man teko patirti, tai nėra veik ne vieno jaunuolio, kuris būtų tėvų ar keno kito verčiamas šita mokyklėlė lankyti. Visi jaunuoliai mokyklėlę lanko savanoriai. Tai smagu pažymėti: jaunimas pats supranta svarbą lietuvių kalbos ir jos mokinasi.

Pamokos atsibuna kas antadienis ir penktadienis, „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 5 val. vakare. Pamokos taip sutvarkytos, kad vienos klesos jas pradeda 5 val., kitos pusė po šešių ir baigia 9 val. vakare. Kiek patyriaus iš mokyklos komisijos ir mokytojų, tai naujiems mokiniams dar galima užsiregistruoti. Bet šitai bus tik bėgy dviejų savaitių. Tuomet kad ir labiausiai norintieji mokintis nebus primami, nes pirmą kartą priimti mokiniai labai apsunkena mokykloje nustatyta tvarka.

Tėvai, kurie norite kad jų jaunuoliai išmokyti lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti — siųskite juos į SLA. 38 kuopos mokyklėlę. Vietoj, kad jų vaikų vakarais kur nors gatyvomis bėgyja, lai jie eina mokyklon ir mokinasi to, ką kiekvienas lietuvis privalo mokėti — lietuvių kalbos. Mokestis labai mažas, tik 25c. mėnesį.

Užsiregistruoti galima vakarais prieš pamokas.

Mokiny.

SLA. 8-to APSKRIČIO
SUVAŽIAVIMAS.
Pranešimas SLA. Kuopoms
New York Valstijoj.

Šiuomi dar kartą pranešame gerbiamoms SLA. kuopoms, kurios gyuoja New York valstijoj, kad SLA. 8-to apskrčio suvažiavimas įvyks sekmadienį, spalio 8 d., 1927 m., SLA. Centro Rastinėje, 307 W. 30th St., New York City. Pradžia lygiai 2-ą val. po pietų.

Todel prašome gerbiamų S. L. A. kuopų atstovų, kurie esate išrinkti į šį suvažiavimą, nesivėluoti ir butinai dalyvauti suvažiavime. Reikia kiekvienam atsiminti, kad šis SLA. 8-to apskrčio suvažiavimas bus svarbus, nes yra visa eilė svarbių ir butinų reikalų aptarimų. Taipgi mūsų organizacija gyvena svarbų momentą ir visi einantieji reikalauja reikiai aptarti, išspėsti. Juo didesnis skaitlius kuopų šiame suvažiavime dalyvaus ir juo daugiau atstovų prisibūs, juo paskėmingiau galėsime viską aptarti ir savo nutarimus galėsime lengviau gyvenimui įkūnyti. Todel visi nepamirškite šio suvažiavimo ir visi atstovai butinai jame dalyvaukite.

SLA. 8-to Apskr. Valdyba.

ŽYMUS SPEKTAKLIS
JAU ČIA PAT!

Pereitame „Tėvynės“ num. įvyko korektūros klaida pranešant apie žymųjį artisto Pilkos spektaklį, nes pagsarsinta, kad įvyks 11 d. spalio. Tikrenybėje gi šis pažymėtinas vakaras įvyks sekmadienį, spalio 16 d., Transfiguration Salėje, prasidės lygiai 4 val. po pietų. Salė randasi prie Marcy Ave. ir Hooper St., Brooklyn, gatvėkariais ir elevatoriais lengvai pasiekiami.

Kaip jau praneša, kad bus vaidinama vieno veiksmo drama „Durklas“ su dainomis ir keturių veiksmų komedija „Ekselencija“. Pastarasis veikalas

nušviečia Amerikos lietuvių poetas Kaune, kurios ieško „garsų“ žentų ir kurias Lietuvos žulikeliai išnaudoja. Šioje komedijoje yra tiek juokų, kad artistas Pilka bijosi kokios katas-trofos... Ne visi juk gali ateiti su tvirtais diržais susijuosę ir nuo juoko gali trukti diržai ir... Todel visi vyrai ir moterys apsijuoskite tvirtais diržais. Patys jau turėsite progos pamatyti ir girdėti kaip artistas Pilka ir jo bendradarbiai vaidina juokingas komedijas — tą paliudija „Žemės Rojus“. O šita komedija nesulyginamai juokingesnė ir už pirmąją.

Visi neužmirškite šito pirmo žymaus vaidinimo ir savo draugams ir pažįstamiems pasakykite. Kad buti pilnai užtikrinti su vieta, patartina iš anksto bilietus nusipirkti.

Reporteris.

ATVYKO SVEČIAS IŠ
LIETUVOS.

Rugsėjo 22 d. atvyko iš Lietuvos p. Stepas Dirvianskis, kuris atstovauja Kino Bendrovę „Akis“ ir tik išimtinai su šios bendrovės reikalais atvyko Amerikon. Rugsėjo 27 d. p. Dirvianskis atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon ir kiek plačiau pranešė apie savo atvykimo Amerikon tikslus ir kokius uždavinius vardu bendrovės mano atlikti.

Kino Bendrovė „Akis“ įkurta 1926 m. rugsėjo 15 d. Jos vyriausiais įkūrėjais ir dabartiniais faktiniais vedėjais yra žinomas Rygos lietuvių teatrų vedėjas ir visuomenės darbuotojas Jurgis Linartas ir kino operatorius ir kino technikos žinovas Lietuvos armijos atsargos karininkas Teogenijus Dunaevais.

Didžiausiu šios Bendrovės įkurimo akstinu buvo Lietuvos praeities turtingumas kilniaisiais ir gražiaisiais įvykiais, kurie dailiai ir tikrose ty įvykių vietoje gali būti parodyti gyvuose paveikluose, taip pat gali būti parodyti ir artimiausios praeities ir dabarties mūsų tėvynės gyvenimo įvykiai, jos istorinės liekanos, gražiausi vaizdai, kad visa tai sužadintų lietuvių širdyse tėvynės meilę ir prisirišimą prie jos, o svetimtaučius priverstų gerbti Lietuvą ir skaitytis su ja. Tuo tikslu Kino Bendrovė „Akis“ įsteigė savo kino-studiją, kad paruošų iš savo žmonių reikalingą kino vaidinimams artistų rateilį ir kino-techniką.

Šiuo metu daroma nuotraukos visų Lietuvos politinių įvykių, ekonominių, pramonės, karo ir kit. gyvenimas, taip pat ir istorinės ir geografinės nuotraukos. Greitu laiku bus pradėtos nuotraukos istorinių ir iš dabartinio Lietuvos gyvenimo dramų ir tragedijų, taip pat ir komedijų iš lietuvių gyvenimo. Kad supažindinus užjūrio brolius lietuvius su Lietuvos gyvenimu ir priminus jiems jų gimtąją šalę, Kino Bendrovė „Akis“ atsiuntė savo atstovą Amerikon, kuriam nuolat bus siunčiamos naujos nuotraukos iš Lietuvos gyvenimo, taip pat bus siunčiamos ir naujai vaidinamos dramos ir komedijos. Minimos bendrovės atstovas tarp kitko galės priminti iš Amerikos lietuvių užsakymus nuimti Lietuvoje jų gimtąsias vietas, gimines, pažįstamus ir kita.

Reikia pastebėti, kad iš studijų tarpo yra keliolika labai gabių vaidintojų, kurių tarpe yra „stebuklingas vaikas“ (penkių metų mergaitė, su pasisekimu vaidinanti labai sudėtingas vaikų roles). Be to prie Bendrovės prisideda visi geriausi lietuvių Valstybės dramos artistai.

Taipgi p. Dirvianskas pareiškė, kad jis pasistengs pavažinėti po Amerikos lietuvių kolonijas ir parodys daug vaizdų ir vėliausiu atsitikimų iš Lietuvos gyvenimo, nes kartu su savim atsivežė iš Lietuvos daug filmų. Greitu laiku Amerikos lietuviai galės pamatyti gyvus vaizdus iš savo senosios Tėvynės ir vėliausiu atsitikimus jos gyvenime.

GERAI PAVYKĖS
SPEKTAKLIS.

Brooklyn „Aido“ Choro spektaklis, kuris įvyko pereinam sekmadienį, Labor Lyceum salėje, gerai pavyko. Suvaizdinta graži operetė „Kova už idėjas“, kurios vaidinimas buvo geras ir į vakarą publikos atsilankė labai daug. Gerai, kad visumėnė supratu „Aido“ Choro 15-kos metų darbuotės jubilėjaus reikšmę ir skaitlingai atsilankė tos pažymėtinos šventės apvaikšioti.

Platesnį aprašymą šio spektaklio prizadėjo patiekti mūsų specialis korespondentas ir neabejojame, kad sekamam „Tėvynės“ num. galėsime savo skaitytojams plačiau apie tai pranešti.

NEW YORKO VERTYBĖ.

New Yorko miesto Mokesnių Departamentas paskelbė, kad jau sudarytas surašas apkainavimo korporacijų ir pavienių asmenų nejudomos nuosavybės 1928 metų mokesnių mokėjimui. Viso New Yorko nejudomos nuosavybės išneša \$19,806,369,911, arba \$1,430,217,110 nejudomos nuosavybės vertybė pakilo tik vienu metų bėgy. Iš minėtos sumos \$4,340,213,236 vertės nejudomos nuosavybės sudaro bažnyčios ir kitos visuomeninės ir labdaringos įstaigės ir šita suma paliosuojama įsiai arba dalinai nuo mokesnių mokėjimo.

Asmeninė nuosavybė išneša tik \$1,106,911,550 vertės, kurios savininkais yra 87,774 asmenys. Pirmoje vietoje stovi senasis Rockefeller su \$1,100,000 asmeninės nejudomos nuosavybės. Vadinasi, tik su mažai išėmimu visos New Yorko nejudomos nuosavybės savininkais yra korporacijos, įvairios organizacijos ir kiti finansierių būreliai.

NEPAPRASTAS KARŠTIS.

Spalių mėnuo atėjo su nepaprastai karštu oru, kuris palietė New Yorką ir kitas dalis rytinių valstijų. Spalių 1 ir 2 dienomis New Yorko termometras užlipo iki 87 laipsnių ir kadangi oras buvo pusėtinai dušnus, tai antrąją karščio viešpatavimo dieną New Yorke pasimirė nuo karščio trys ypatos ir keliolika apalpo. Tai buvo karščiausios spalio mėnesio dienos visoje New Yorko istorijoje.

"DIRVA"

„Dirva“ paliko politikų politikieriams; į tų visokių barnių ir polemikų vietą talpina gražias senoviškas pasakas, kurios supažindina skaitytoją su senove ir su praeities istorija. Talpina bešališkas žinias iš viso pasaulio, paduoda aiškias žinias iš Lietuvos. Talpina lengvus moksliškus pasiskaitymus, gražius linksmus juokus ir visų mylimas liaudies dainėles. „Dirva“ yra 8 puslapių savaitinis laikraštis, tarnaujantis apšvietai. Reikalaukit kopijos pažinėjimui, gausit dykai. Metams \$2.

„Dirva“ turi išleisdu naujų teatralių veikalų. Reikalaukit sarašo.

„DIRVA“
6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

atsilankyti.
Kas nori pamatyti Lietuvą, nevažiavęs tenai turi sarašus iki pastarųjų dienų.
„Akis“ nuolatina visus lietuvius Lietuvos šios va-
Kengas S. Dirvianskis, atstovas Kino Bendrovės
No. 5th ir Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.
Spalių 12 d., 7.30 v. v. Apr. Pan. šv. par. salėje.
No. 5th ir Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.
Spalių 11 d., 7.30 v. v. Apr. Pan. šv. par. salėje.
207 York St., Central Brooklyn, N. Y.
Spalių 8 d., 7.30 v. v. šv. Jurgio par. svetainėje.

EKSURSIJA LIETUVON-Ų 35c.

GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“

„BLINDA“
Pranešimas Teatrališkos
Draugijoms.

Pas mus galite gauti geriausio veikalo knygetes.
„BLINDA“ žemaičių Razbaininkas 4 veiksmų 5 paveikslų drama Knygutės parduoda po 75c., imant visą setą, nemaziau 20 knygučių ant karto, atiduodam po 60c. knygutę.
Duokite užsakymus šiuo antraštu:
Scenos Myletojų Būrelis,
7512 Prairie Ave., Detroit, Mich.

AR JAUČIATES SILPNAS,
NERVUOTAS

Miss Anna L. Hogg, Korea, K., gavo puikias pasekmes nuo vartojimo Nuga-Tone. Ji sako: „Aš buvau visai nusilpusi ir nervuota, negalėjau nieko veikti, ir aš pasakau, kad Nuga-Tone padarė man daugiau gero, negu visi daktarai. Nuga-Tone mane išgydė. Tai tikrai yra geru gyduotės. Tūkstančiai kitų žmonių turi tokius pat pranešimus.“
Nuga-Tone turi suteikti jums užganėdima, arba pinigai gražinami. Bandykit jas del padauginimo svaramo, pataisymo nervingumo, nemigės, jautimo nuovargio iš ryto, galvos skaudėjimo, svaigulio, prasto apetito, nevirškinimo, inkstų arba puslės trubelių, užkietėjimo ir panašius nemagumų. Nuga-Tone suteiks jums stipresnius nervus, didesnį raumenų stiprumą ir atnaujins jėgą ir energiją visų organų. Vaistinė parduoda Nuga-Tone. Nusipirkti 1 butelį šiandien.

ARTI SUKVAILEJIMO DEL
STRENŲ GĖLIMO?

Johnson's Red Cross Kidney Plasteriai Teikia Greitą, Tikrą Pagalbą. Greita pagalba yra patikrinta beveik nuo pat momento, kuomet jūs panaudosit Johnson's Red Cross Kidney Plasterį prie skaudamos vietos.
Sildanti, švelninanti, ši senoji gyduotė pašalina aštrius skausmus ir aštrius diegimus strėnos, sustiprina ir suteiks nusilpusiems muskulams galimybės atgauti tvirtumą, ir visus trukumus pašalins tarsi magišku būdu.

Gyduotės persisunkia per odą ir eina tiesiog į silpnas skaudamas vietas, nusilpusius muskulus, malšina skausmą, gaivina nusilpusius nervus ir atstato liuosą veikimą muskulų.
Del greitos pagalbos — būk tikras pareikalaut didelio Johnson's Red Cross Kidney Plasterio su raudona flanelė užpakaly. Visi vaistinėinkai juos parduoda.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumui; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPA UN mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkovones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydysis kaina 50 centų.

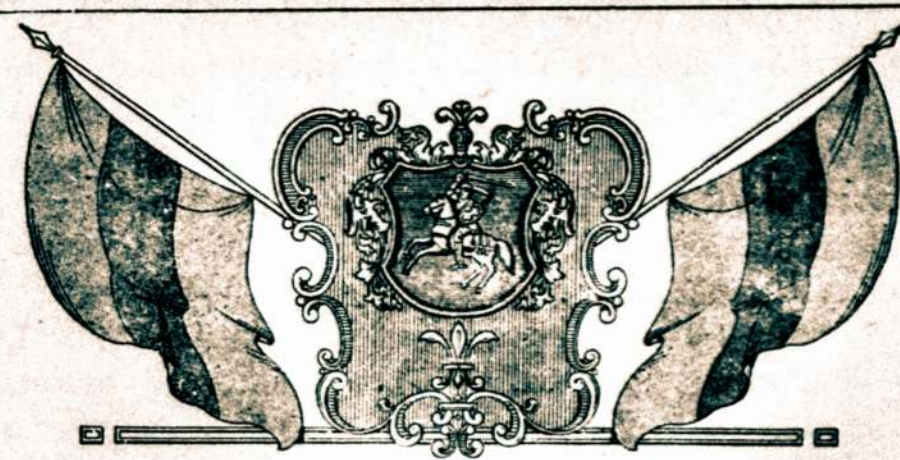
JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.I ir iš
LIETUVOSper BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio
Vokietijos laivo

COLUMBUS

ARBA ANT KITŲ LAIVŲ
ŠIOS LINIJOSTIKTAI AŠTUONIUS DIES-
NOS ANT VANDENSPuiki trečia klasa — Tiktai
kajutos.NORTH GERMAN
LLOYD32 Broadway, New York
arba prie vietos agento.SLA. yra didžiausia lietuvių
updraudus organizacija pasauly.

Kuomet „VOTYS“, įsijiovimai, žaizdos ir tt. atsitinka BEAR BRAND SALVE (Grob-
lewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia
VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jo-
kių spaudymų. Kaina 35c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.“

NEW LITHUANIAN VICTOR RECORDS
(ORTHOPHONIC RECORDING)

10-inch, 75c list price

- 79481 (Skombalini—Polka) Telszu—Polka Jeronimos Reksnis and His Orchestra
79482 (Tu Arelka Tu Pilkoia) Augina Matula Ven Turte Dukrel A. Venckevicz
80037 (Barbora—Valcas) Mariutės—Polka A. Labucki Orchestra
20789 (Dream of Autumn) When You're in Love Jos. Sziget Orchestra
20818 (In a Little Spanish Town—Waltz) Russian Lullaby—Waltz Jos. Sziget-S. Kokos
Partipilos Mandolin Orchestra

12-inch, \$1.25 list price

- 35837 (Serenade—Waltz) (Drigo) The Flower of Italy—Waltz Rossi Band

10-inch, 75c list price

- 20749 (The Broken Violin) The Old Gypsy Bela (Piroška) Schaffer-Feri Sárközi
Violin and Cymbal
20750 (Salut d'Amour) The Magic Song Marek Weber and His Orchestra
20752 (Faun Waltz) Autumn Thoughts—Waltz Kirilloff's Balalaika Orchestra

Nepraleiskit progos neišgirdę visų aukščiau paminėtų rekordų artimiausioj Victor rekordus užlaikančioj krautuvėj.

Pareikalavus veltui pasiunčiamas katalogas.

New Victor Records
VICTOR TALKING MACHINE COMPANY, CAMDEN, N. J.

LIETUVIAI!!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė ir vienatinė laivinė
bendrovė kurios laivai pralaužė
kelį iš Amerikos
New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPEDĄ

siunčiant du laivų pernai
o jau net penkis šmet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I KLAIPEDĄ:	LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:
Trečia klasa \$107.00	„LITUANIA“ 11 Spalio-Oct.
Ten ir atgal tiktai \$181.00	„POLONIA“ 1 Lapkričio-Nov.
Turistinė III klasa \$117.00	„LITUANIA“—22 Lapkr.-nov.
Ten ir atgal tiktai \$196.00	„POLONIA“ — 6 Gruodžio
Valdžios taksai atskiriam.	

KALĖDŲ laivas „POLONIA“ 6 Gruodžio-Dec.

žiniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę

BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street, New York, N. Y.

DOVANOS VISIEM!

Kiekvienas, kuris tik užsiprenumeruos savaitinį laikraštį „Sandarą“ ant metų laiko ir pri-
siųs metinę prenumeratą \$2, visi gaus po puikią
dovaną, skustuvą Safety Razor, kaip dovaną.
Tad nieko nelsukdami prenumerokite „Sanda-
rą“ ir įsigykite tą dovaną vieno dolerio vertės.
Prenumeratas siųskite sekančiu antraštu:

327 E Street, SO. BOSTON, MASS.
S A N D A R A

DABAR UŽSIRAŠYK

AMERIKOS LIETUVI

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ra-
mių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir
svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui.
Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mė-
nesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų
sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite nau-
dingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIE-
TUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popie-
ras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.